

Högskolan Kristianstad
291 88 Kristianstad
044-20 30 00
www.hkr.se

EXAMENSARBETE

Hösten 2010

Lärarytbildningen

”Gå in på bloggen så får du se ditt barn som gör ditten och datten”

– en studie av bloggen som pedagogiskt verktyg i skolan

Författare
Carin Schön
Stephanie Svensson

Handledare
Anders Eklöf

”Gå in på bloggen så får du se ditt barn som gör ditten och datten”

– en studie av bloggen som pedagogiskt verktyg i skolan

Carin Schön & Stephanie Svensson

Abstract

Flera forskare anser att bloggen är ett verktyg som har god pedagogisk potential i skolan (Clyde 2005; Ray 2006; Ward 2004). Syftet med studien ”Gå in på bloggen så får du se ditt barn som gör ditten och datten”- en studie av bloggen som pedagogiskt verktyg i skolan är att undersöka hur lärare i grundskolans tidigare årskurser använder sig av klassbloggar samt hur de resonerar kring användandet av bloggen i skolan. Vår teoretiska utgångspunkt grundar sig i ett sociokulturellt perspektiv på lärande. En kvalitativ undersökning genomfördes i form av semistrukturerade intervjuer med lärare i Ystad kommun. För att undersöka om lärarnas intervjusvar stämde överrens med det som gick att finna i bloggarna och för att kunna göra en jämförelse, gjordes även en studie av lärarnas befintliga klassbloggar.

I studiens resultat framkommer det att lärarnas IT-kunskaper och inställning till bloggen speglar hur de använder sig av bloggen i verksamheten. Lärarna använder främst klassbloggen för att ge vårdnadshavarna inblick i verksamheten och delge dem information. Elevdelaktigheten är låg på klassloggarna och syftet med bloggarna är inte att dokumentera och bedöma enskilda elevers utveckling. De främsta hindren med bloggen som lärarna uttrycker är att föräldrarna inte tillåter sina barn att vara med på bild på internet samt bristen på tid.

Ämnesord: bloggar, IKT, ”IT i skolan”, klassbloggar, ”pedagogiskt verktyg”

Innehåll

Förord	5
1 Inledning och bakgrund	6
1.1 Syfte	8
1.2 Problemformulering	8
1.3 Begreppsförklaring.....	8
1.4 Avgränsningar	9
1.5 Teoretisk utgångspunkt.....	9
2 Litteraturgenomgång	11
2.1. IKT i skolan	11
2.2 Internet.....	13
2.2.1 Web 2.0	13
2.2.2 Bloggar	13
2.2.3 Unga och internet	16
2.3 Bloggen som verktyg i skolan	16
2.3.1 Edublogs	16
2.3.2 Möjligheter med bloggar	16
2.3.3 Hinder med bloggar	20
3 Metod	23
3.1 Metodval	23
3.2 Förberedelser	23
3.3 Urval	24
3.4 Genomförande.....	24
3.5 Etiska överväganden	25
3.6 Metoddiskussion	26
4 Resultat och analys	28
4.1 Resultat från studien av bloggarna	28
4.1.1 Information	28
4.1.2 Kommentarfunktionen	28
4.1.3 Elevdelaktighet.....	29
4.1.4 Bilder, videoklipp och länkar	29

4.1.5 Uppdatering	29
4.2 Resultat av intervjuer och analys av samtliga studier	30
4.2.1 Läraernas IT-kunskaper	30
4.2.2 Bloggens funktion i verksamheten	32
4.2.3 Läraernas inställning till bloggen	34
4.2.4 Elevdelaktighet	35
4.2.5 Dokumentation	36
4.2.6 Hinder med bloggen i verksamheten	37
4.3 Slutsatser	39
5 Diskussion	40
5.1 Avslutande reflektioner	43
5.2 Förslag på vidare forskning	43
6 Sammanfattning	45
Referenser	46

Bilaga 1 Intervjufrågor till IT-samordnaren Joachim Thornström

Bilaga 2 Intervjufrågor till lärarna

Bilaga 3 Bloggöversikt

Förord

Vi vill speciellt tacka de lärare som ställt upp i vår undersökning, utan er hade denna studie inte varit möjlig. Vi riktar även ett stort tack till IT-samordnaren Joachim Thornström som upplyste oss om tankarna kring införandet av bloggar i Ystad kommun. Ditt engagemang och din entusiasm har inspirerat oss att använda IKT i vårt kommande arbete som lärare. Slutligen vill vi rikta vår tacksamhet till vår handledare Anders Eklöf som varit ett stort stöd under skrivandet av denna uppsats. Vi vill givetvis även tacka varandra för att vi tillsammans lyckats genomföra ett intressant examensarbete som förhoppningsvis kan tillföra kunskap till lärarstudenter och redan verksamma lärare.

Helsingborg 2010-12-13

Carin Schön och Stephanie Svensson

1 Inledning och bakgrund

Det finns en allmän föreställning om att vi idag lever i ett informationssamhälle som gör att vi ständigt präglas av ny teknik. Detta ställer nya krav på människan och medför en ny syn på kunskap. I dag betonas det inte att det centrala är att lära sig fakta utantill, istället ligger fokus på att kunna sovra bland information och vara kritisk till det som förmedlas till oss genom olika medier inklusive sociala medier. Internet är ett socialt forum som tar allt större plats i vårt liv. För många börjar dagen med att slå på datorn och gå in på internet för att exempelvis läsa nyheter eller öppna sin mejl. Internet har blivit ett forum där våra liv utspelar sig, det har med andra ord fullkomligt revolutionerat människans liv.

Enligt en undersökning som *Medierådet* har gjort använder hälften av alla svenska barn i 4-års ålder internet (Findahl 2009b). Det är dock först i skolåldern som internet blir en del av barnets vardag. I skriften *Internationell forskningsöversikt kring IT i skolan* lyfts olika studier som genomförts i såväl Europa som USA kring IT i skolan. Samtliga studier visar att IT har en positiv inverkan på lärande och utbildning. Trots detta visar en studie som gjorts av ICT in Schools, initierad av EU-kommissionen, som publicerats i samma skrift att majoriteten av lärare använder datorn mindre än 10 % av lektionstiden. Lärarna menar att det beror på brist på datorer i klassrummen. De allra flesta lärare i studien menar också att deras kunskaper kring IT är bristande (Myndigheten för skolutveckling 2007).

För att samhället ska kunna fungera ekonomiskt behövs det IT-kunniga personer och det är skolan som skall bidra med denna utbildning. Kunskap om informationstekniken krävs för att räknas som en kompetent medborgare (Hylén 2010). Europaparlamentet och europeiska unionen har 2006 kartlagt och fastställt nyckelkompetenser som är nödvändiga för personlig utveckling, aktivt medborgarskap, social sammanhållning och anställbarhet i ett kunskapsbaserat samhälle. Digital kompetens är en av nyckelkompetenserna för livslångt lärande och definieras på följande sätt:

Digital kompetens innebär säker och kritisk användning av informationssamhällets teknik i arbetslivet, på fritiden och för kommunikationsändamål. Den underbyggs av grundläggande IKT-färdigheter, dvs. användning av datorer för att hämta fram, bedöma, lagra, producera, redovisa och utbyta information samt för att kommunicera och delta i samarbetsnätverk via Internet (Europeiska unionen 2006, s.15).

I *Skolverkets nyhetsbrev* (2010a) betonas det att digital kompetens blir allt viktigare både i och utanför skolan och att IT kommer att ta allt större plats i skolan i framtiden. Eleverna behöver få hjälp att utveckla den digitala kompetens som de behöver. De nya kurs- och ämnesplanerna som träder i kraft 2011 förutsätter tillgång till internet och de poängterar tydligt hur ämnesundervisningen förväntas bidra till elevernas digitala kompetens. I den nya läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11 s. 11) står det att skolan ansvarar för att varje elev efter genomgången grundskola ”kan använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande”.

I slutet av 2008 tog regeringen beslutet att Statens skolverk ska främja utvecklingen och användningen av informations- och kommunikationsteknik i skolan. Skolverket har med andra ord som uppgift att öka pedagogers kompetens att använda IKT och medier i sitt arbete (Skolverket 2010b). Beslutet innefattar även att Skolverket ska främja verksamheternas kommunikation med elever och föräldrar med hjälp av IKT (Utbildningsdepartementet 2008).

IKT kan erbjuda ett stort utbud av pedagogiska redskap, det är upp till lärare hur de vill använda sig av det i undervisningen. Forskning kring bloggar i skolan visar att bloggen som pedagogiskt verktyg gynnar lärande och kommunikation (Hylén 2010; Ray 2006; Wang 2008; Ward 2004). Bloggen är således ett av många verktyg på internet som ökat explosionsartat och används av många som en öppen dagbok. En blogg behöver inte vara personlig, det kan vara fler som publicerar inlägg på en och samma blogg. Idag håller klassbloggar på att bli ett alltmer förekommande verktyg i skolan och det är ett av många sätt för eleverna att komma i kontakt med IKT i skolan (Brady 2005).

Vår studie behandlar bloggen i skolverksamheten. Forskning visar att bloggen är ett fördelaktigt pedagogiskt verktyg som kan gynna lärande (Wang 2008). Detta beror dock på hur lärare väljer att använda sig av bloggen, då det inte är bloggen i sig som gynnar lärande. För att bloggen ska gynna lärande ska eleverna integreras och vara delaktiga på bloggen (Clyde 2005). Vi har därför valt att intervjua lärare som arbetar aktivt med bloggar i skolverksamheten för att ta reda på hur de resonerar kring användandet.

1.1 Syfte

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur klassbloggar används i skolan och hur lärares resonemang kring dessa ser ut. Vi vill ta reda på hur lärarna i studien beskriver användandet av bloggen i skolan samt undersöka hur detta stämmer överens med det vi ser i deras befintliga bloggar.

1.2 Problemformulering

Hur beskriver lärare sina intentioner med bloggar i skolverksamheten?

Vi ställer oss även följande frågor

- Vilka utmaningar möter lärare som vill använda bloggar som ett pedagogiskt redskap?
- Hur ser lärares inställning ut kring användning av bloggar i undervisningen?
- Hur resonerar lärare om bloggar i undervisningssyfte? Vilken är den pedagogiska avsikten med bloggarna?

1.3 Begreppsförklaring

Vi kommer att använda oss av benämningen informations- och kommunikationsteknik med förkortning IKT, istället för IT, eftersom vi vill belysa att tekniken främjar kommunikation.

I studien kommer ordet klasslogg att förekomma. Med detta menar vi en blogg som används i skolverksamheten av lärare och elever.

Enligt Svenska akademiens ordlista kan ordet internet skrivas med stor eller liten begynnelsebokstav (SAOL13 2006). I likhet med Dunkels (2009) har vi valt att skriva ordet internet med liten begynnelsebokstav eftersom vi menar att internet idag är ett vanligt förekommande fenomen och därför inte behöver namnges med stor bokstav.

1.4 Avgränsningar

Detta arbete är avgränsat till att endast behandla klassbloggar. Lärares egna bloggar eller elevers individuella bloggar har inte varit av intresse i denna studie. Undersökningen har genomförts med lärare som är verksamma i förskoleklass till och med årskurs fem i Ystad kommun. Anledningen till att vi valde Ystad kommun är att flertalet av lärarna i kommunen arbetar aktivt med klassbloggar.

1.5 Teoretisk utgångspunkt

Vi har valt att genomföra vår studie med utgångspunkt i det sociokulturella perspektivet på lärande. Många av de pedagogiska aspekterna av att använda en blogg i lärandesyfte kan förankras i detta perspektiv. Enligt det sociokulturella perspektivet sker lärande och utveckling genom deltagande i sociala praktiker. Individer lär och utvecklas genom interaktion och kommunikation med varandra. Det är genom att kommunicera som individer blir delaktiga i kunskaper och färdigheter (Säljö 2000). ”Mänskliga handlingar är situerade i sociala praktiker. Individen handlar med utgångspunkt i de egna kunskaperna och erfarenheterna och av vad man medvetet eller omedvetet uppfattar att omgivningen kräver, tillåter eller gör möjligt i en viss verksamhet” (Säljö 2000, s.128). Lärande är följaktligen situerat, det vill säga att det är bundet till olika kontexter. Vi tänker, handlar och lär i ett sammanhang (Säljö 2000).

Utmärkande för det sociokulturella perspektivet är även hur individer använder kulturella eller fysiska redskap för att förstå sin omvärld (Säljö 2000). Informationstekniken är en faktor som har förändrat förutsättningarna för lärande. ”Våra förmågor finns numera i allt högre utsträckning utanför vår kropp och vår hjärna, och vårt lärande handlar om att kunna hantera artefakter i form av symboliska system och fysiska redskap” (Säljö 2000, s.248). Datorn är den artefakt som vid grupparbete på nätet medierar kommunikation mellan eleverna (Malmberg 2006).

Genom språkets mediering och sociala interaktioner får elever möjlighet att via bloggen synliggöra sina idéer för varandra. Tillfället att kommentera andras idéer på bloggen gör att elever tillsammans med andra kan konstruera ny kunskap. Tack vare att blogginläggen arkiveras på bloggen kan elever gå tillbaka och reflektera över de kommentarer som läraren

eller klasskamraterna har gjort. Med handledning och hjälp från omgivningen kan vi ofta lösa problem som vi annars skulle ha svårt att klara av på egen hand. Kommentarer av elevens arbete kan därför bidra till att eleven utvecklas och når längre än vad den hade kunnat på egen hand (Säljö 2000).

2 Litteraturgenomgång

Nedan redogör vi för vad litteratur säger om användningen av IKT i skolan, internets framväxt samt ungas internetvanor. Därefter gör vi en närmare beskrivning av bloggen samt hur den kan användas som ett verktyg i skolverksamheten.

2.1. IKT i skolan

Forskning tycks visa på att det finns många goda skäl till att använda IKT i skolan. Sedan 1980-talet har det varit statens mål att införa datorer i skolans undervisning (Hylén 2010). Huvudsyftet med detta har varit att göra eleverna mer aktiva i sitt lärande. Enligt studien *E-learning Nordic 2006* som genomförts i Norden kring effekterna av IT i undervisningen har det framkommit att IT har en positiv inverkan på skolans övergripande mål (Myndigheten för skolutveckling 2007). IT påstås framförallt ha en positiv effekt på ämnesrelaterade prestationer och läs- och skrivutveckling. Lärarna i studien framhåller även att möjligheterna till individanpassad undervisning ökar vid användandet av IT. Folkesson (2004) tar också upp forskning som har gett positiva resultat när det gäller datoranvändningen i skolan. De största fördelarna med datorn verkar vara att eleverna blir motiverade och att datorn möjliggör så väl samarbete som individualisering. Rapporter visar också att datorn ger ökade möjligheter för barn i behov av särskilt stöd. Det har till exempel framkommit att elever som haft svårt att lära sig läsa har gynnats av datorn.

De nordiska länderna betraktas som världsledande inom området IT i skolan (Teknikdelegationen 2010). Sverige ligger, enligt studien *ICT in Schools* som är initierad av EU-kommissionen, på tredje plats av 27 länder när det gäller IT-användningen i skolan. Nästan alla svenska skolor har tillgång till datorer och internet men trots det framkommer det att cirka hälften av lärarna som deltog i undersökningen inte anser att IT främjar lärande hos elever. I en studie som *Skolverket och föreningen Datorn i Utbildningen/DIU* utförde 2009 undersöktes lärarnas inställning till IT som pedagogiskt verktyg och även i denna studie framkom det att lärarna generellt hade en negativ inställning (Myndigheten för skolutveckling 2007). Mer än hälften av grundskolelärarna ansåg att IT inte var ett hjälpmedel i den egna undervisningen. Många av lärarna menade att IT däremot underlättar vid informationssökning och en mindre andel ansåg att det gynnar samarbete. På frågan om lärarna tyckte att IT underlättade deras möjligheter att anpassa undervisningen till elevernas olika behov gav de flesta ett nekande svar. När det gäller kombinationen god tillgång till datorer, goda kunskaper kring IT och en positiv inställning till lärande genom IT placerar sig Sverige näst längst ner på

listan av 23 länder. Detta skapar i sin tur en komplex bild av synen på IT-användningen i den svenska skolan.

Hylén (2010) menar att det redan på 1980-talet var högst relevant att fortbilda lärare inom IT eftersom många saknade kunskap inom området. Teknikdelegationen (2010) har genomfört en studie av lärares bedömning av sina egna kunskaper inom IT. Studien visar att åsikterna skiljde sig åt mellan lärare i de yngre respektive de äldre åldrarna. Gymnasielärarna ansåg att de hade relativt goda eller mycket goda kunskaper medan grundskolelärarna bedömde sina kunskaper som något sämre. När det gällde IT som pedagogiskt verktyg ansåg hälften av grundskollärarna att de behövde fortbildning och kompetensutveckling. Rektorerne menade att de själva hade ett ganska litet behov av egen kompetensutveckling (Teknikdelegationen 2010).

Under 2000-talet har det även gjorts undersökningar om Sveriges lärarutbildningar när det gäller vilka IT-kunskaper nyexaminerade lärare har med sig ut i arbetslivet. Detta gjordes på initiativ från kommunerna som ansåg att redan verksamma lärare kunde mer om IT än de som nyss kommit från högskolan. Satsningar har nu utformats med syfte att förändra lärarutbildningen i detta avseende (Hylén 2010).

Skolverket och föreningen Datorn i Utbildningen/DIU utförde 2009 en nationell kartläggning av IKT i den svenska skolan. Studien visade att det fanns ett behov av investeringar i IT-utrustning i de kommunala skolorna. En stor del av lärarna i undersökningen menade att de var begränsade av skolans utrustning (Teknikdelegationen 2010).

Det finns även forskning som lyfter negativa aspekter med IT. Folkesson (2004) belyser forskning som riktar kritik mot datorn i skolan. Folkesson refererar till Jedeskog (2001) som menar att datoranvändningen i skolan mest har kommit att handla om individuell färdighetsträning. Hon oroar sig för att de friare arbetssätten som datorn lett till resulterat i att ytligt faktasökande blivit allt vanligare. Hon anser också att eleverna ofta får klara sig själva vid datorn vilket framförallt blir problematiskt för svaga elever som är i behov av mer stöd. Datoranvändandet och datorn i sig har dock förändrats sedan Jedeskog genomförde sin undersökning för nästan tio år sedan. Man får ha i åtanke att hon bedömde en annan typ av artefakt än den som finns idag.

2.2 Internet

Internet växte fram i USA på 1970-talet som ett sätt för specialister inom datavetenskap att koppla ihop sina datorer. Det var först 1993 med world wide web, www, och en användarvänlig webbläsare som internet började bli tillgängligt för folk i allmänhet (Findahl 2009a).

I början av 1990-talet var internet en angelägenhet för ett relativt begränsat antal personer verksamma inom den akademiska världen samt på myndigheter och företag. Då bestod internet av ett hundratal engelskspråkiga webbsidor. I slutet av 1990-talet fram till år 2000 spred sig internet mycket snabbt bland befolkningen. Efter fem år hade hälften av den svenska befolkningen skaffat sig tillgång till internet i hemmet. Idag använder en och en halv miljard människor runt om i världen sig av internet. Det har blivit ett nätverk av miljarder webbsidor från världens alla länder som gör det till en lättillgänglig källa för information och interaktion. Internet har med andra ord till innehåll och användning växt oerhört de senaste 15 åren (Findahl 2009a).

2.2.1 Web 2.0

Under de senare åren har användandet av internet kommit att handla om ett mer aktivt deltagande bland användarna. Då internet introducerades handlade internetanvändandet främst om att ta del av information. Idag produceras innehållet på nätet i allt större uträkning av användarna själva (Findahl 2009a).

Web 2.0 är ett begrepp som myntades under en konferens i oktober 2004 mellan företaget O'Reilly och MediaLive International som en förklaring till skillnaderna mellan hur internetanvändandet såg ut från allra första början och hur det ser ut idag. Enkelt förklarat är Web 2.0 ett samlingsbegrepp för vår generation av webbtjänster och affärsmodeller på nätet. Speciellt för dessa webbplatser är att de är utformade så att användaren är i centrum och bidrar till webbplatsens innehåll. Vanliga Web 2.0-verktyg är communities, bloggar och wikis (O'Reilly 2005).

2.2.2 Bloggar

Hemsidan var tidigare ett sätt för internetanvändare att presentera sig själva, publicera information, bilder, videoklipp samt länka till andra sidor. Idag används hemsidor främst av företag, organisationer och myndigheter medan privatpersoner istället använder sig av bloggar (Greczanik 2007).

En blogg är enligt Svenska akademiens ordlista en ”personlig dagbok på webben som uppdateras kontinuerligt och är öppen för kommentarer” (SAOL, s. 90). Ordet blogg är en förkortning av weblog och kommer från engelskans blog eller web log. En blogg är i motsats till en hemsida ett publiceringssystem som används för snabb och frekvent uppdatering. Gemensamt för bloggar och hemsidor är att deras inlägg samlas under olika kategorier, på bloggen läggs däremot det senast publicerade inlägget högst upp på sidan. Bloggen har en hög interaktiv potential. Inläggen kan publiceras och läsas direkt, besökarna kan sedan välja att lämna kommentarer på varje inlägg och blogginnnehavaren kan i sin tur ge feedback på besökarnas kommentarer (Brady 2005; Greczanik 2007).

Att blogga, det vill säga att skriva blogginlägg, beskrivs ibland som att föra en öppen loggbok eller en slags nätdagbok. Som regel gör inte bloggen anspråk på att vara objektiv utan tvärtom är den ofta subjektiv och personlig. En blogg behöver trots det inte vara privat och idag finns det många olika typer av bloggar och blogg författare. Enskilda bloggar, gruppbloggar, tidningsbloggar, företagsbloggar och organisationsbloggar är några exempel. Gemensamt för bloggarna är att de vanligen utformas utifrån ett specifikt ämne och innehåll. Textbaserade bloggar är än så länge vanligast men liksom allt annat utvecklas bloggen och idag förekommer även foto och videobloggar (Brady 2005; Greczanik 2007).

Hylén (2010) menar att bloggar är en social programvara. Det är webbsidor där personer kan lägga in bilder, texter och länkar som andra kan gå in på och ta del av. Det är dock bara dem som har lösenord som kan lägga upp nya saker på bloggen. Bloggar kan även ta emot meddelanden och bilder från mobiltelefoner. Detta ger möjlighet till direkt dokumentation.

Det tycks finnas många anledningar till varför bloggandet blivit populärt. Bloggarnas existens bygger på internets enorma framväxt samt popularitet och har tack vare gemensamma webbsidor skapat en slags gemenskap på nätet. Denna gemenskap har kommit att benämnas för bloggsfären. Genom funktioner som *hyperlänkar*, *permalänkar* och *trackbacks* sammankopplas bloggarna och kan på så sätt skapa olika nätverk. Kort förklarar är en hyperlänk de texter som går att klicka på som då för användaren vidare till en annan webbplats. En permalänk innebär i sin tur en direktlänk till ett inlägg i en blogg eller i ett nyhetsflöde och trackbacks är en funktion som meddelar bloggaren när andra bloggare kommenterat ett specifikt inlägg. De ovanstående tre komponenterna i bloggar bidrar tillsammans till att

bloggsfären bibehålls och är en förutsättning för att de ska kunna fungera som ett nätverk (Brady 2005).

Det är svårt att bedöma exakt när bloggen kom till eftersom det fortfarande förekommer en debatt kring när personliga hemsidor blev bloggar. Fenomenet att blogga tycks ha framkommit på grund av en serie händelser där många människor på olika sätt varit involverade. Författaren Jorn Barger var den förste att använda begreppet *weblog* 1997. Två år senare kom konsulten och webbdesignern Peter Merholtz på att dela upp ordet weblog till *we blog* vilket senare kom att förkortas till engelskans *blog* och användas idag som en definition av en interaktiv loggbok (Brady 2005).

Det är svårt att säga specifikt hur populärt bloggandet var när det tog sin början under slutet av 1990-talet. Det framkommer att användandet var begränsat till ett mindre antal människor som hade ett intresse för informationsteknik. Det var inte förrän 1999, då ett antal företag producerat mjukvara som underlättade för människor med liten eller ingen kunskap om HTML och internet, som människor i allmänhet kunde börja producera sina egna bloggar. Idag är det enkelt att skapa en egen blogg. På enbart några minuter kan vem som helst söka upp en gratis webbportal, registrera en ny blogg och sprida sina tankar och idéer till människor världen över (Brady 2005).

Bloggen har visat sig vara ett effektivt och okomplicerat verktyg som skapar gynnsamma förutsättningar för människor att utbyta information, erfarenheter och tankar om skeenden i världen (Greczanik, 2007). Idag finns det bloggar med flera tusentals unika besökare varje dag. År 2005 rapporterades det att 60 miljoner bloggar existerar världen över och att det fortsätter att öka (Blog Herald 2005).

I Sverige förekommer inte bloggande i samma utsträckning som i många andra länder. Enbart 5 % av befolkningen ägnar sig åt att blogga och det är fler som läser bloggar än som författar dem, närmare bestämt fem gånger så många vilket motsvarar ungefär två miljoner människor. Majoriteten av dem som driver en blogg är yngre kvinnor i åldersgruppen upp till 25 år. Statistik visar dock tecken på att bloggandet är på frammarsch och läsandet av bloggar har blivit en återkommande aktivitet bland allt fler unga (Findahl 2009a).

Forskning visar att de allra flesta, en av tre bloggar, handlar om blogginnehavarens vardag. En av fyra bloggar har ett specifikt intresseområde, det kan till exempel vara en hobby så som musik, mode, konst och litteratur eller fotografering (Findahl 2009b).

2.2.3 Unga och internet

Medierådet är en kommitté inom Regeringskansliet och har som uppgift att vara expert på unga och barns medieanvändning. I skriften *Unga och medier 2010 – fakta om barns och ungas användning och upplevelser av medier* som getts ut av Medierådet (2010) framkommer det att den genomsnittliga debutåldern för internet har sjunkit från nio till fyra år sedan 2005. Ungdomar i åldern 16 -25 är de som använder sig flitigast av internet enligt studien. Det är också dem som tillbringar mest tid ute på nätet, runt 16 timmar per vecka (Findahl 2009b). Studien visar att internetanvändandet har ökat. På frågan om vad de unga gör när det är ute på nätet svarade de flesta: titta på videoklipp, spela spel, chatta, umgås på sociala forum och läsa bloggar. Studien visar också att ungas kamratumgänge i det verkliga livet har avtagit och troligen flyttats över till nätet, idag umgås många via sociala sajter som Facebook eller Bilddagboken istället (Medierådet 2010).

De allra flesta barn är redan bekanta med datorer och internet när de börjar skolan. När det gäller användningen av internet i skolan är den dock begränsad. Två av tre lärare betraktar eleverna som ganska kunniga i frågor gällande internet, trots det är det inte speciellt vanligt att eleverna får använda internet när de gör uppgifter i skolan (Findahl 2009b).

2.3 Bloggen som verktyg i skolan

Tidigare forskning visar att bloggen har god potential i skolan. Nedan presenterar vi först forskning kring bloggans olika användningsområden och de möjligheter som bloggen medför. Därefter följer forskning som berör olika svårigheter som arbetet med bloggar kan innebära.

2.3.1 Edublogs

Edublog är den engelska benämningen för en blogg som används för lärande och utbildning och kan fritt översättas till utbildningsblogg på svenska. Intresset för edublogs ökar hela tiden och allt fler lärare upptäcker nyttan av att blogga med eller för eleverna (Ray 2006).

2.3.2 Möjligheter med bloggar

Bloggen medför många nya möjligheter i skolan. O'Donnell (2006) menar att när ny teknik introduceras fokuserar ofta institutioner på hur den kan förenkla sådana aktiviteter som de redan ägnar sig åt. Han anser att det inte är tillräckligt att fundera över hur tekniken kan

förenkla vår vardag, han menar att vi istället behöver fundera över vilka nya möjligheter den kan medföra. Ray (2006) och Greczanik (2007) upplevs vara av samma åsikt då de understryker att bloggen inte enbart ska ses som ett kommunikationsverktyg utan även som ett pedagogiskt verktyg, de menar följaktligen att bloggen bör användas i undervisningssyfte. De anser att införandet av bloggande i undervisningen är ett bra sätt att förbereda eleverna för framtiden då de via bloggen kommer i kontakt med IKT. Följaktligen kan detta tolkas som att forskarna menar att bloggen i skolan inte endast får användas för att förenkla lärares arbetsuppgifter utan att den istället bör användas i nya spännande lärandesituationer. Wang (2008) belyser också vikten av att använda bloggen som ett pedagogiskt verktyg i syfte att gynna lärande men tillägger ytterligare en viktig aspekt till Ray och Greczaniks resonemang då han poängterar att användandet av bloggen inte automatiskt ökar elevers lärande. Clyde (2005) är av samma åsikt som Wang (2008) och tillägger att det är viktigt att eleverna integreras i undervisningen och att de själva får möjlighet att vara aktiva på bloggen eftersom det är först då deras lärande främjas. På vilket sätt bloggen används verkar alltså spela roll om läraren avser att använda bloggen i lärandesyfte. Följaktligen kan detta förstås som att lärare bör vara medvetna om hur de använder bloggen och varför.

Wang (2008) och Hylén (2010) påstår att lärare använder sig alltmer av bloggar i skolan. Bloggar är ett fördelaktigt pedagogiskt redskap då det gör det möjligt för eleverna att få snabb respons på sitt arbete av läraren. Clyde (2005) tillägger att feedback från klasskamrater är en viktig funktion som bloggen också medför. Malmberg (2006) betonar dessutom att nätbaserad kommunikation ger elever och lärare möjlighet att följa varandras processer och vidareutveckla uttalanden som gjorts. Det som sagts kan även användas till vidare reflektion både för det individuella och det kollektiva lärandet.

Säljö (2000) menar att det är i interaktionen med andra människor och artefakter som lärande sker. Genom samtalet utbyts tankar och idéer och tillsammans skapas ny kunskap. Samarbete och kommunikation är följaktligen nödvändigt för lärande. Wang (2008) och Hylén (2010) menar att bloggen främjar samarbete och kommunikation hos eleverna. Ray (2006) ser också möjligheten till samarbete i klasser eller i mindre grupper med bloggen som verktyg. Eleverna ges då ansvaret att planera, genomföra och redovisa sitt arbete tillsammans och bloggen kan då användas som ett verktyg under hela processen.

Ward (2004) och Ray (2006) påpekar fördelen med att elevernas arbeten får en mottagare på bloggen. Åkerlund (2008) menar att publicering på nätet ger elever en publik för sitt producerande i skolan. De upplever då att deras arbeten inte enbart skapas för läraren utan för en publik som ännu inte känner till vad de arbetar med i skolan. I likhet med Åkerlund (2008) tillägger Ray (2006) att bloggen kan fungera som ett slags forum där eleverna kan redovisa sina arbeten med texter, digitala bilder och videoklipp för allmänheten. Detta menar hon resulterar i att elevernas engagemang ökar och de blir mer måna om hur de skriver och uttrycker sig. Ward (2004) påpekar också att eleverna är nyfikna på vad deras klasskamrater skriver i bloggarna och att de därför läser med stort intresse vilket i sin tur gynnar deras läsinläring. Som språklärare ser Ward potentiella möjligheter för elever att utveckla sitt språk samt sin läs- och skrivförmåga med hjälp av bloggen.

Ward (2004) belyser fördelen med att elever som vanligtvis är blyga och tysta på lektionerna vågar uttrycka sig i större utsträckning via bloggen. Eleverna undgår på så sätt att möta sina mottagare och får chans till reflektion över sitt arbete. På bloggen vågar de visa sina känslor och yttra sina åsikter. Detta ger i sin tur läraren chansen att se vilka kunskaper eleverna har som kanske annars inte blivit synliga samt ge respons på deras inlägg. Malmberg (2006) menar att det finns fördelar med vad han kallar nätbaserad kommunikation. Han lyfter att dialogen gynnar utbildningssammanhang och att kunskap skapas i de resonemang som förs. Han framhåller även processen som viktig, det är den som står i fokus och slutprodukten är inte det som är relevant. Det är deltagarnas åsikter, vad som sägs, och hur det i sin tur används som står i fokus. Dysthe (1996) menar i likhet med Malmberg (2006) att begreppet dialog inte enbart innefattar ett muntligt samtal mellan människor utan även inbegriper skriftlig kommunikation. Hon menar att lärande främjas av kommunikation och det skrivna ordet.

Greczanik (2007) lyfter att de tekniska aspekterna av bloggandet är positiva, detta innefattar till exempel kunskapen om hur internet fungerar och hur det går till att publicera material på nätet. Hon anser att en blogg med fördel kan användas för att öka ungdomars kunskaper beträffande internets möjligheter och faror. Vid användandet av en blogg måste man ofta söka runt på internet efter information eller inspiration vilket i sin tur leder till att man automatiskt bekantar sig med nätets bra och dåliga sidor. Med hjälp och guidning från läraren är bloggen en bra utgångspunkt för diskussioner kring etik och källkritik. Hon lyfter också webbdesign som en annan teknisk aspekt vilket lärare kan diskutera och föra ett arbete kring med eleverna. Diskussioner kring vad man ska tänka på för att göra sin blogg attraktiv för läsarna,

hur man ska marknadsföra den och vad man får lov att publicera blir då av intresse för eleverna.

I Lpo 94 framhålls vikten av föräldrarnas delaktighet i skolan och samarbetet mellan hem och skola (Utbildningsdepartementet 1994). Greczanik (2007) menar att föräldramedverkan är mycket viktig och att elever mår bra av att föräldrarna visar engagemang för deras skolarbete. De allra flesta föräldrar är intresserade av sina barns skolgång och vill ha en inblick i vad de gör i skolan. Clyde (2005) menar att bloggen kan användas som en länk mellan hemmet och skolan. Greczanik (2007) poängterar att bloggen öppnar dörren till klassrummet och möjliggör för föräldrar, kamrater och släktingar att kika in och få en inblick i vad eleverna arbetar med. Kommentarfunktionen på bloggar ger besökare möjlighet att tycka till och ge respons vilket innebär att om föräldrarna önskar kan de kommentera elevernas arbeten och på så sätt bli delaktiga i deras skolgång. Ray (2006) påtalar också bloggans kommunikativa fördelar när det gäller att dela information till så väl föräldrar som elever och menar att detta illuminerar vanligt förekommande problem för läraren då ansvaret ligger på eleven att själv söka information. Läraren sparar tack vare detta mycket tid som kan användas till annat.

Det finns många teorier kring lärande. Greczanik (2007) framhåller att i modern pedagogik sker lärande bäst i ett sammanhang. Lpo 94 understryker vikten av att elever ska få möjlighet att arbeta ämnesövergripande (Utbildningsdepartementet 1994). Greczanik menar att bloggen är ett sätt att arbeta ämnesövergripande då den inte har några ämnesgränser. Genom att arbeta med en blogg skapas möjligheter för alla ämnen att samverka och på så sätt berika varandra. O'Donnell (2006) argumenterar också för att bloggar inte ska isoleras genom att endast användas inom ett och samma ämne i skolan. Han menar i likhet med Greczanik (2007) att bloggen ska användas för ämnesövergripande eftersom ämnena kan berika varandra. Detta för att uppnå bästa resultat.

Greczanik (2007) argumenterar för att bloggen kan främja individanpassad undervisning. Bloggen fungerar också som en slags dokumentation av elevernas utveckling vilket underlättar då läraren vill anpassa kommande arbetsmoment efter elevernas olika behov. Hon hävdar att bloggen också gynnar olika inlärningstyper då den kan anpassas efter varje elev. Ellmin och Ellmin (2005) påtalar att den nya informations- och kommunikationstekniken har medfört nya möjligheter när det gäller arbetet med elevers dokumentation. Genom digitala bilder, videoklipp och ljudinspelningar kan elevers förmågor fångas och läraren får på så sätt en tydligare och mer allsidig bild av elevers utveckling och lärande. De menar också att elever

motiveras av att se sig själva på bilder och i videoklipp som visar att de arbetar, visar arbeten de gjort eller visar dem i olika utvecklingsfaser. Ward (2004) belyser att bloggen är ett forum där elevers arbete kan dokumenteras. Dokumentationen visar elevens utveckling och kan ligga till grund för bedömning. Lee och Allen (2006) argumenterar för bloggans potentiella användbarhet när det gäller bedömning. De menar att bloggen kan ligga till grund för såväl summativ som formativ bedömning. Bloggen fungerar med andra ord som ett bedömningsunderlag för lärare. Genom att allting som görs i bloggen sparas och dokumenteras kan läraren gå tillbaka och studera elevens lärande över tid. Eleven kan även själv med hjälp av bloggen göra en utvärdering och bedöma sina egna insatser.

Åkerlund (2008) menar att skolor idag måste finna nya vägar att rekrytera elever. Bloggen är ett sätt för skolan att synas utåt och marknadsföra sig då konkurrensen mellan skolor idag är påtaglig. Med hjälp av bloggen kan skolan visa vilken inriktning den har att erbjuda. Bloggen kan även uttrycka vilka kompetenta lärare och duktiga elever skolan har vilket ger god reklam för skolan.

2.3.3 Hinder med bloggar

Ray (2006) framhåller att bloggar har goda potentiella möjligheter när det kommer till användandet av dem i skolan men påpekar också att det finns en del nackdelar som lärare bör känna till. För att kunna arbeta med en blogg krävs det en dator och möjligheten att koppla upp sig på nätet. I skolan finns datorer med internetuppkoppling men bara till en viss uträkning. Problem kan uppstå om skolan har för få datorer för att arbetet ska flyta på smidigt. Oftast behöver det inte vara något problem då man kan turas om att använda datorerna eller finna andra liknande lösningar. När det kommer till arbete kring bloggen som behövs göras hemifrån måste lärare dock väga in att alla elever möjligen inte har tillgång till en dator med internetuppkoppling. Ray menar att lärare gör klokt i att undersöka om samtliga elever har tillgång till internet utanför skolan innan skolarbete som kräver att eleven arbetar hemifrån startas upp. I Sverige har 85 % av befolkningen som är över 16 år tillgång till internet i hemmet (Findahl 2010). Ray (2006) poängterar att säkerheten på internet är en viktig aspekt som måste vägas in. Hon anser att det är viktigt att eleverna får kunskaper om faror och risker på nätet. Dunkels (2009) belyser problemet med sexuella förbrytare på nätet. Hon påpekar att vuxna som söker sexuella kontakter med barn oftast hittar sina offer på olika mötesplatser för unga. En metod som omtalas idag innebär att vuxna skall uppmana barn och unga att låta sin profil förbli privat i nätgemenskaper. De uppmanas även att endast låta de

som är godkända av dem att få tillgång till deras uppgifter eller internetsida. I likhet med detta framhåller Åkerlund (2008) att system införts i skolan som innebär att föräldrarna får besluta om barnens namn och bild får finnas med på skolan webbplats. Ett hinder med detta kan vara att föräldrar inte tillåter publicering av bilder på deras barn och deras skolarbeten. Vilket i sin tur innebär att det försvårar arbetet med bloggen i skolan. Han menar därför att det är viktigt att få föräldrarna positivt inställda till barnens medverkan på internet och visa på möjligheterna istället för hindren. Åkerlund (2008) påpekar att det inte bara är föräldrar som är skeptiska till de förändringar som bloggen medför i skolverksamheten utan även skolan. Han anser att det kan vara tidskrävande att arbeta med publicering och menar att det bidrar till att läraren får ännu fler arbetsuppgifter som kan vara svåra att hinna med. Publicering berör hela skolan och det underlättar om alla är delaktiga i arbetet samt att man har skolledningen på sin sida.

Åkerlund (2008) menar att de som är ansvariga för publicering tvingas ta itu med problem som kan uppstå. Det kan vara allt från upphovsrätt och namnpublicering till frågor om den ansvarige utgivarens funktion och ansvar. Ray (2006) menar även att elever som skall arbeta med en blogg och publicera exempelvis texter, bilder och videoklipp bör upplysas om vad man har rätt att publicera och inte samt vilka regler som gäller kring detta.

Ray (2006) tar även upp problematiken med mobbing som sker via nätet. Hon menar att det är ett problem som måste diskuteras med eleverna. Dunkels (2009) framhåller internet som ytterligare ett rum där unga kan umgås, lära och ha roligt i likhet med ett vanligt klassrum. Även hon tar upp mobbing på internet och menar att det kan förekomma på samma premisser som i ett klassrum eller i andra sammanhang som barn och unga ingår i. Både på internet och i verkliga livet vet mobbare och offer vem den andra är. På nätet rör sig unga i miljöer där det oftast går att identifiera varandra. Dunkles (2009) understryker att mobbing som sker via nätet förblir lagrat och att användaren därför oftast kan bindas till incidenten. Hon hänvisar till Shariff (2008) som kallar detta uttryckens varaktighet, det vill säga att det som skrivs på nätet finns dokumenterat. Dunkels tillägger att det både finns positiva och negativa aspekter med att nätet gör det lättare att sprida material.

Ellmin och Ellmin (2005) menar att möjligheten till att dokumentera digitalt medför en del hinder. De framhåller att om läraren saknar en positiv inställning till IT kan det bli svårt att anpassa och förändra sin pedagogik till den nya tekniken. Digital dokumentation kräver också

goda IT-kunskaper för att arbetet ska leda till ett bra resultat. Om läraren saknar kunskaper och en positiv inställning kan det resultera i att den nya tekniken bidrar till ett lärande som blir för enkelt och ensidigt. Läraren utnyttjar då inte de möjligheter som den digitala dokumentationen erbjuder.

3 Metod

I detta avsnitt redogörs val av metod, förberedelser inför studien, urval och genomförande. Därefter följer en beskrivning av etiska överväganden som vi tagit hänsyn till under vår studie. Slutligen diskuteras valet av metoder och vilka konsekvenser de medfört.

3.1 Metodval

Patel och Davidson (2003) menar att kvalitativa studier ger forskare en djupare kunskap inom forskningsområdet eftersom metoden bland annat gör att forskaren kan ställa mer omfattande frågor till en mindre respondentgrupp. Vi valde att göra en kvalitativ studie i form av semistrukturerade intervjuer eftersom vi var intresserade av att ta reda på lärarnas tankar och erfarenheter kring användandet av bloggar i verksamheten. Utmärkande för semistrukturerade intervjuer är att forskaren kan vara flexibel när det gäller frågornas ordningsföljd (Denscombe 2000). Det innebär även att respondenten kan utveckla sina svar. Metodvalet gjorde det även möjligt för oss att ställa följdfrågor vilket vi ansåg gynna vår studie. Observation och enkätundersökning valdes bort då vi anser att de metoderna inte skulle ha varit användbara för att uppnå vårt syfte. Vi använde oss av intervjuer eftersom det är en teknik som bygger på frågor och personlig kontakt (Patel & Davidson 2003).

För att höja studiens tillförlitlighet har vi använt oss av två olika metoder för en och samma undersökning, s.k. triangulering. Genom triangulering ökar studiens validitet. Förutom intervjuer studerade vi även lärarnas bloggar på internet. Då använde vi oss av en analysmodell för att strukturera och värdera det material som samlats in. Analysmodellen användes också för att finna samband mellan och jämföra olika variabler (Björklund & Paulsson 2003).

3.2 Förberedelser

Vi började med att söka efter lärare som använder sig av bloggar i undervisningen och kom då i kontakt med Ystad kommuns hemsida. Vi fann att majoriteten av de kommunala skolorna använde sig av klassbloggar. Patel och Davidson (2003) anser att det är viktigt att ha kunskap kring det område som ska studeras innan studien genomförs för att kunna ställa frågor som genererar relevanta svar. Vi valde därför att studera lärarnas bloggar innan vi genomförde intervjuerna. Detta för att få en inblick i vad bloggarna används till och hur dessa är utformade.

När vi studerade bloggarna utgick vi från frågor som vi själva sammanställt och som vi ansåg vara av intresse för vår studie. Frågorna kom vi fram till genom att studera bloggar i allmänhet samt genom att ta del av forskning om bloggar i skolan. Vi ställde enbart frågor som kunde besvaras med ja eller nej, detta för att göra svaren lättöverskådliga och jämförbara. Frågorna och svaren sammanställdes i en analysmodell, det vill säga en slags tabell, som vi valt att kalla bloggöversikt (se bilaga 3). Vi kompletterade tabellen med att skriva en kortare text om varje blogg. Svaren på frågorna sammanställdes och låg sedan till grund för utformandet av intervjufrågorna.

3.3 Urval

Urvalet av lärare till intervjuerna skedde i samråd med kommunens IT-samordnare. Detta för att komma i kontakt med lärare som arbetar aktivt med bloggen som verktyg i skolan. Vår intention var att intervjua lärare som är verksamma i de tidigare årskurserna. Fem lärare i förskoleklass upp till årskurs fem ställde upp på intervju. Denscombe (2000) menar att antalet intervjuer bör begränsas för att forskaren ska ha tid att grundligt bearbeta materialet. Eftersom vi hade begränsat med tid till studien anser vi att det var rimligt att utföra fem intervjuer med lärare.

Vi intervjuade även IT-samordnaren Joachim Thornström¹ på utbildningsförvaltningen i Ystad kommun som är initiativtagare till införandet av 200 bloggar i kommunen. Han har byggt upp webbplatsen *Skolväskan* som har blivit en viktig källa till inspiration för lärare och elever i hela landet. Joachim tilldelades priset Guldäpplet i november 2010 för sitt engagemang och arbete med IT-utvecklingen i Ystad kommuns skolor.

3.4 Genomförande

Den första intervjun genomfördes med IT-samordnare Joachim Thornström vilket var ett medvetet val då införandet av klassbloggar i Ystad kommun var hans initiativ. Anledningen till att vi valde att intervjua Joachim var för att skapa oss en förförståelse till varför så många lärare i Ystad kommun arbetar med klassbloggar. Det var även för att kunna ställa lärarnas resonemang kring bloggen i skolan i relation till det som framkommit i intervjun med Joachim. Detta eftersom att han som initiativtagare till klassbloggar i Ystad kommun troligtvis hade en avsikt med bloggen från början. Intervjun ägde rum på kultur- och utbildningsförvaltningen i Ystad och tog ungefär en timme. Joachim tillfrågades om tillåtelse

¹ Joachim Thornströms namn är inte fingerat då han gett sitt medgivande till att namnges i studien

att använda hans namn i studien, då vi anser att hans arbete med bloggarna i kommunen är högst relevant för resultatet av undersökningen. Han gav sitt medgivande på villkor att få ta del av studien innan den publicerades.

Intervjuer genomfördes även på fyra olika skolor i Ystad kommun. De var fördelade på tre dagar och varade mellan 20-30 minuter. Intervjuerna utfördes i en lugn miljö på respektive skola. Före intervjun fördes ett kortare samtal för att skapa en god relation till respondenten (Patel & Davidson 2003).

Intervjufrågorna formulerades före intervjutillfällena och gav tillfälle till följdfrågor. Frågorna var öppna till karaktären, det vill säga att de inte var bundna till ett specifikt svar. Detta gav respondenterna möjligheten att delge sina egna tankar och erfarenheter (Kvale 1997).

Diktafon användes under samtliga intervjuer för att dokumentera samtalen. Patel och Davidson (2003) menar att diktafonen är ett verktyg som möjliggör att informanternas svar registreras utan inverkan av forskarens personliga tolkningar. Kvale (1997) menar att bandspelare medför att intervjuaren kan hålla sig till ämnet och inte behöver fokusera på respondentens ordval, tonfall eller andra uttryck. Inspelningen gör det möjligt för intervjuaren att lyssna på samtalet flera gånger om och notera delar som dessa. Vi förde fältanteckningar under samtliga intervjuer för att få en allmän uppfattning av kroppsspråk och för att få med eventuell relevant information som uppkom utanför intervjun. Om ett missöde av det inspelade materialet skulle uppkomma skulle det finnas något att falla tillbaka på.

Enligt Kvale (1997) finns det många val att ta ställning till vid transkribering av intervjuer. Det kan bland annat handla om intervjun ska återges ordagrant eller om forskaren ska sammanfatta delar av intervjun som anses mindre relevanta för undersökningen. Kvale framhåller även att det kan bli svårt att göra jämförelser mellan intervjuerna om flera forskare skriver ut intervjuerna var för sig. Vi valde därför att göra utskriften tillsammans samt skriva ut de delar ordagrant som vi ansåg relevanta för vår studie.

3.5 Etiska överväganden

Vetenskapsrådet har gett ut skriften *Forskningsetiska principer inom humanism – samhällsvetenskaplig forskning* (2002). Skriften tar upp fyra allmänna huvudkrav som vi har tagit hänsyn till i vår studie. Dessa är informationskravet, samtyckeskravet,

konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Informationskravet innebär att forskaren ska delge respondenten information och syftet med studien. Vi informerade samtliga respondenter om syftet och att deras medverkan var frivillig samt att de när som helst kunde välja att avbryta intervjun. Samtyckeskravet behandlar deltagarnas rätt att själva bestämma över sin medverkan i studien. Alla gav sitt samtycke till publikation av det som sagts i intervjuerna. Vi har valt att namnge en av respondenterna och han har gett sitt samtycke med villkoret att få läsa igenom uppsatsen före publicering. Konfidentialitetskravet berör deltagarnas rätt att få vara anonyma i studien. Vi har valt att fingera både respondenternas namn och skolornas namn för att försäkra oss om att de inte kan identifieras av utomstående. Nyttjandekravet belyser att den insamlade informationen från respondenterna endast får användas för forskningsändamål. Detta har vi tagit hänsyn till då vi endast använt resultaten av intervjuerna i forskningssyfte.

3.6 Metoddiskussion

I en undersökning kan man använda sig av en kombination av olika metoder. Vi valde att börja med att studera lärarna i studiens bloggar och sammanställa en bloggöversikt innan vi genomförde intervjuer. Detta anser vi underlättade för oss eftersom det gjorde materialet överskådligt och gav oss ett bra underlag för intervjufrågorna. Hade det dock funnits mer tid kunde det varit intressant att studera fler klassbloggar i andra kommuner innan vi studerade bloggarna i studien. Om detta hade gjorts hade vi kanske haft en bredare grund att stå på, då andra bloggar eventuellt hade kunnat tillföra oss andra idéer om vad en blogg kan innehålla.

Det finns flera aspekter som påverkar valet av metod. En aspekt är vilket resultat forskaren vill uppnå med studien. Eftersom vi önskade få en djup och ökad förståelse för hur lärarna resonerar kring användandet av bloggar i verksamheten, valde vi att göra en kvalitativ undersökning i form av ett fåtal semistrukturerade intervjuer. Vår första intervju gjordes med IT-samordnaren i kommunen vilket gav oss en uppfattning av hans syfte med införandet av bloggar. Intervjun gav oss även en förförståelse om hur lärarna använder sig av bloggen i verksamheten. Förförståelsen underlättade arbetet med att skriva relevanta intervjufrågor till lärarna. På grund av tidsbrist gjorde vi aldrig någon testintervju, trots det anser vi att intervjufrågorna gav oss ett intressant resultat. Valet att göra semistrukturerade intervjuer kändes rätt då vi kunde ställa följdfrågor och anpassa intervjun efter svar och intervjuperson. Genom att använda oss av triangulering kunde vi också jämföra det som lärarna uttryckte med det som vi kunde se i deras bloggar, vilket vi anser höjer studiens tillförlitlighet.

När det gäller litteraturgenomgången hade vi önskat att vi funnit ännu mer forskning om bloggen som pedagogiskt verktyg eftersom teoridelen då hade kunnat vara mer specifikt inriktad mot bloggen.

Respondenterna arbetar i olika årskurser vilket kan ha haft en inverkan på hur de väljer att använda sig av bloggen, det kan även påverka hur de resonerar kring användandet. Hade vi valt att utföra intervjuer med lärare som var verksamma i samma årskurs hade kanske respondenternas svar varit mer lika. Anledningen till att intervjuerna genomfördes med lärare från olika årskurser var att det var de som svarade att de kunde ställa upp på intervju.

4 Resultat och analys

I detta avsnitt redogörs resultatet från vår studie av bloggarna samt våra intervjuer. Vi börjar med att presentera en översikt av respondenterna i form av en tabell. Därefter följer resultatet från studien av bloggarna. Slutligen presenteras resultat och analys av samtliga studier.

Skola	Namn	Utbildning	Befattning
Ekelundsskolan	Karin	Förskollärare	Förskollärare
Klängstaskolan	Ulrika	Förskollärare	Förskollärare IT-samordnare
Havstorpsskolan	Anna	1-7 lärare	Lärare åk 1 IT-samordnare
Brunnstorpsskolan	Lisa	Lågstadielärare	Lärare åk 2
Brunnstorpsskolan	Magnus	Ma/No lärare	Lärare åk 5 IT-samordnare

4.1 Resultat från studien av bloggarna

För att kunna analysera bloggarna valde vi att skapa en bloggöversikt (se bilaga 3) med ett antal frågor att förhålla oss till. Översikten användes för att göra materialet överskådligt. För att göra det jämförbart med resultatet från intervjuerna har vi valt att kategorisera det vi har sett i bloggarna. Under varje kategori har vi även lagt till eventuell information som vi ansett relevant då vi studerat bloggarna, detta eftersom det inte gått att utveckla informationen i bloggöversikten.

4.1.1 Information

Majoriteten av pedagogerna använder bloggen som informationskälla till föräldrarna. Fyra av fem pedagoger lägger ut allmän information till vårdnadshavarna på bloggen. Exempel på information som läggs ut på bloggarna är veckobrev, veckans mål i verksamheten, inbjudan till olika skolevent, kallelse till utvecklingssamtal där föräldrarna förväntas kryssa i förslag på tider, tips på program och tjänster, skoluppgifter, länkar, med mera.

4.1.2 Kommentarfunktionen

På fyra av fem bloggar används kommentarfunktionen av föräldrar och elever. På de blogginlägg som vi har studerat har det dock förekommit ytterst sällan. Kommentarer har bland annat rört verksamheten. Någon förälder kommenterade elevernas temaarbete en annan berömde pedagogens arbete med bloggen. Det har hänt att elever har kommenterat inlägg och fått respons av pedagoger. Även detta sker ytterst sällan.

4.1.3 Elevdelaktighet

På två av fem bloggar skriver eleverna egna inlägg på bloggen. Det har dock endast förekommit några enstaka gånger. Inlägg som förekommit har varit från förskolebarn och elever i årskurs ett som fått skriva egna texter som sedan publicerats utan redigering. Elevtexterna har till exempel berört elevernas aktiviteter under en skoldag. Inlägg från eleverna i årskurs två och fem har inte påträffats. Publicering av elevernas individuella arbeten kan man finna på två av fem bloggar. Exempel på detta är digitala bilder av elevernas teckningar, bokrecensioner och digitala sagor.

4.1.4 Bilder, videoklipp och länkar

Bloggarna innehåller först och främst digitala bilder och relativt lite text. Det förekommer digitala bilder på samtliga bloggar som alla speglar den dagliga verksamheten. Detta innefattar bland annat skolarbete, utflykter och den fria leken. Pedagoger fotograferar även elevers arbeten och publicerar dessa i bloggen som då blir tillgängliga för föräldrarna att ta del av.

Det är endast en blogg av fem som använder sig av videoklipp. Filmerna åskådliggör verksamheten exempelvis en idrottslektion. Det förekommer även filmer där eleverna arbetar med olika tema. Tre av fem bloggar använder sig av bildspel, vilket innebär att de digitala bilderna rullar. Dessa visar också vad som händer i verksamheten. En av pedagogerna lät eleverna skapa en berättelse om sina nallar med hjälp av ett bildspel och tillhörande ljudinspelning med deras röster.

På fyra av fem bloggar används länkar. Pedagogerna länkar till exempel till pdf-filer och webbsidor. Pedagogerna som arbetar i årskurs två och fem använder sig mest av länkar i sina bloggar i förhållande till de andra pedagogerna.

4.1.5 Uppdatering

Samtliga bloggar uppdateras kontinuerligt, minst en gång i veckan. De flesta pedagogerna gör blogginlägg ett par gånger i veckan. De inlägg som visas på bloggen är de senast inlagda. Då tio inlägg har publicerats på bloggen läggs de automatiskt i kategorier i högra spalten som pedagogen själv skapat.

4.2 Resultat av intervjuer och analys av samtliga studier

Här följer resultat och analys av intervjuerna samt analys av studien av bloggarna. Anledningen till att vi har valt att slå ihop resultat och analys är för att göra materialet mer överskådligt. Vi har analyserat vårt material utifrån vår problemformulering och delat in det i kategorier.

4.2.1 Lärarnas IT-kunskaper

Majoriteten av lärarna menar att deras IT-kunskaper är tillräckliga för att använda sig av dem i undervisningen. Lisa önskar dock att hon hade bredare kunskaper inom området. Några av lärarna menar att de inte fick tillräckligt med IT-kunskaper under lärarutbildningen. Lisa understryker att hon enbart hade en lektion dataundervisning och menar att detta berodde på att det var ett helt annat samhälle då och att det skett en enorm utveckling inom IT sedan dess. Flera lärare säger att deras kunskaper grundar sig i det egna intresset för IT. Samtliga har gått lärarutbildningen för många år sedan och uttrycker att de har fått för lite kunskaper inom IT under sin utbildning. Detta kanske inte är så konstigt eftersom IT inte var en lika integrerad del av vårt liv då som det är i dagens samhälle. Datorerna och informationstekniken i stort är artefakter som ständigt utvecklas (Säljö, 2000). Förmågan att lära handlar om att kunna hantera och använda olika kulturella fysiska redskap. Eftersom det är i ungdomsgrupperna i synnerhet som nya kommunikationsmönster utvecklas och nya tekniker slår igenom (Findahl 2010) är det nödvändigt för lärare att hålla sig uppdaterade med den nya informations- och kommunikationstekniken. De lärare som är IT-samordnare uttrycker att deras kunskaper är tillräckliga eftersom de får kontinuerlig fortbildning inom IT. Även de lärare som inte är IT-samordnare på skolorna menar att de har erbjudits någon form av fortbildning av kommunen. Lisa påtalar att hon har gått en PIM-kurs och erhållit grundläggande kunskaper som hon inte anser sig fått under sin lärarutbildning. Vår studie visar nödvändigheten av att ha ett genuint eget intresse för IT eftersom det gynnar lärarnas sätt att använda sig av det i undervisningen. Att majoriteten av lärarna i vår undersökning menar sig ha tillräckliga IT-kunskaper för att använda sig av dem i undervisningen beror på att de har ett sådant eget intresse och att de erbjudits fortbildning.

Flera av lärarna menar att kommunens IT-samordnare Joachim Thornström har haft en stor roll vid införandet av IT i kommunens skolor. Anna säger ”Sen har vi en väldigt driftig IT-pedagog i kommunen som ordnar utbildningar så fort det kommer nya program och nya saker. Så att det är ju frivilligt att anmäla sig men är man intresserad så finns det ju liksom chansen

att lära sig nya saker”. Förvaltningen har beslutat att samtliga lärare i kommunen ska få möjligheten att gå en PIM- kurs. Joachim har även arbetat aktivt med att införa digitala verktyg i skolan och startat ett projekt som innebär att elever ska få använda dator istället för penna när det börjar lära sig läsa och skriva. Han är också initiativtagare till övergången från statiska hemsidor till bloggar. Idag har kommunens skolor över 200 klassbloggar. Joachim uttrycker själv att fortbildningen kring bloggar har medfört att lärarna verkligen har fått förståelse för möjligheterna som verktyget har att erbjuda. Joachim berättar:

Det var så uppenbart nu i tisdags då jag hade en riktig duktig lärare, alltså erkänt, som fått pris för hur duktig hon är, när hon sitter och bara märker, att det här kan jag använda i matte och i NO! Och i... och projekten bara flöda när hon såg att jaha, är det detta som är blogg? Hon hade gått en utbildning ganska nyligen där de hade använt en blogg för någon sorts kommunikation där de skulle ge respons och så vidare. Hon hade skrivit tre inlägg och tänkt, nej detta är ingenting för mig. Så hade vi inte haft utbildning kring det så hade hon inte valt det snart heller utan det var verkligen, alltså efter en halvtimme med verktyget så bara ja. Nu gick det upp ett ljus (Joachim).

Vi anser att det spelar en avgörande roll för användandet av IT i skolverksamheten att ha en drivande och kunnig IT-samordnare i kommunen. En person med stort engagemang och entusiasm kring sitt arbete uppfattas motivera lärarna och ge dem insikt och kunskap om hur de kan använda sig av IT i verksamheten. En mer kunnig och erfaren person kan hjälpa andra att utveckla kunskaper på en högre nivå än vad de själva hade kunnat på egen hand.

Joachim har även lagt ut instruktionsfilmer via webben för att alla lärare i kommunen ska kunna ta del av det eftersom han ansåg att det inte var möjligt att ta sig runt och informera alla på plats. Några lyfter att de har tagit del av filmerna och att det har fungerat som en sorts fortbildning inom bland annat arbetet med bloggar. Anna menar att det var lätt att fördjupa sig i användandet av bloggar eftersom hon redan hade grundläggande kunskaper inom IT. Magnus menar att han blivit erbjuden fortbildning men avböjde då han anser att hans kunskaper är tillräckliga. Joachim menar att det är väldigt grundläggande kompetenser som krävs för att använda en blogg, han tillägger att det är väldigt enkelt och att vem som helst kan blogga. Han tror att hälften av lärarna i kommunen behövde se filmerna och den andra hälften kunde fråga en kollega. Vidare kan det uppfattas som att det är relativt lätt att lära sig att använda bloggen som verktyg.

4.2.2 Bloggens funktion i verksamheten

Samtliga lärare uttrycker att bloggen ger vårdnadshavarna en inblick i verksamheten. Flera lärare menar att bloggen är till för föräldrarna och samtliga lärare anser att föräldrarna är positivt inställda till bloggen. Lisa berättar att föräldrarna tycker det är trevligt att de kan följa verksamheten på bloggen och hon tillägger att anledningen till att hon arbetar med bloggen är att föräldrarna uppskattar det. Både Lisa och Ulrika anser att bloggen är ett bra redskap eftersom de sällan träffar föräldrarna i skolan. Karin säger ”det är en fantastisk möjlighet att följa vår verksamhet och få en insikt i vad vi sysslar med och varför vi gör saker”. Lisa berättar ” jag hade föräldramöte igår och de var jätteglada att man är så aktiv som man är och lägger ut mycket bilder och så, för dem här barnen är så, vissa kommer hem och...vad har ni gjort? Inget speciellt. Och då kan man följa barnen, ni har faktiskt gjort de här”.

På bloggarna får föräldrarna ta del av bilder och videoklipp som speglar elevernas vardag. Bilder, bildspel och videoklipp är de huvudkomponenter som förekommer mest på bloggarna. Flertalet av lärarna har via föräldramöte och veckobrev uppmanat föräldrarna att ta del av verksamheten via bloggen. Lisa uppmuntrar också eleverna till att gå in och titta på bloggen tillsammans med sina föräldrar. Språket ger oss den unika förmågan att kunna dela erfarenheter med varandra (Säljö 2000). När eleverna tittar på bloggen tillsammans med sina föräldrar kan de samtala om det som publicerats på bloggen vilket i sin tur kan skapa goda förutsättningar för lärande. Flera av lärarna önskar dock att föräldrarna hade varit mer aktiva på bloggen genom att kommentera blogginläggen. Det verkar som att lärarna saknar respons på det som publiceras på bloggen. Eftersom bloggen kan ses som ett kommunikativt verktyg kan det uppfattas som att lärarna anser att föräldrarna borde ta möjligheten att utnyttja kommentarfunktionen. Lärarna menar att föräldrarnas respons hade motiverat dem till fortsatt arbete. Detta kan tolkas som att lärarna har ett behov av att få bekräftelse av föräldrarna för att känna att deras arbete med bloggen är uppskattat.

Vi anser att bloggens största funktion är att ge vårdnadshavarna en inblick i verksamheten. På samtliga bloggar som studerats dokumenteras elevernas skoldag med hjälp av bland annat digitala bilder. Vidare kan det tolkas som att föräldrar överlag har ett stort intresse av att få ta del av deras barns vardag, vilket kan bero på att samhället idag gör att föräldrar måste arbeta långa arbetsdagar åtskilda från sina barn. Det kan förstås som att det inte är lärarnas huvudsakliga intention att arbeta med bloggen i syfte att gynna eleverna och att sättet de arbetar med bloggen snarare gynnar föräldrarna.

Vid studien av bloggarna framkommer det att fyra av fem pedagoger lägger ut allmän information till vårdnadshavarna på bloggen. Samtliga lärare uttrycker att de framförallt använder bloggen till att delge vårdnadshavarna allmän information som rör klassen och skolan. Lärarna använder bloggen till att publicera bland annat veckobrev och veckoplaneringar. Anna har slutat skicka hem veckobrev i pappersform och hänvisar istället till bloggen. Hon menar att det kanske är lättare för föräldrarna att gå in på bloggen för att ta del av information än att hålla reda på lösa papper. Detta innebär även att bloggen underlättar lärarnas arbete genom att de då slipper kopiera och dela ut information i pappersform. Karin menar i relation till detta att dagens föräldrar är väldigt IT-medvetna och att de anser att allting ska finnas tillgängligt på nätet. Att informationen läggs på nätet kan vara ett sätt att bemöta dagens IT-medvetna föräldrars önskemål om lättillgänglig information från skolan.

Magnus lyfter i motsats till de övriga lärarna att bloggen även ger möjlighet att nå ut till allmänheten och visa vad man gör i skolan. Han menar att fördelarna är att man når ut längre och berättar

Nu i valet så skapade mina elever egna partier och sen så la vi ut deras partiprogram i bloggen och sen så gjorde jag lite reklam för det och sen så helt plötsligt hade vi folk från hela Sverige som röstade på deras olika partier. Så vi hade skapat en liten röstning. Så uppgifterna kan bli mer verkliga, man når ut mycket längre än bara ett litet val på skolan (Magnus).

Anna påpekar i likhet med Magnus att det är positivt att eleverna får en mottagare till det de gör. I studien av Magnus blogg kan man även se att det görs inlägg som inte enbart vänder sig till föräldrarna. Det kan uppfattas som att han anser att eleverna motiveras mer när de har andra mottagare än enbart föräldrarna. När kontexten ändras förändras även förutsättningarna för lärande. Lärandet är situerat det vill säga det är bundet till sammanhanget. Elevernas lärande påverkas således av vem som är mottagare och vilken typ av respons som den ger. Genom att elevernas arbete uppmärksammas och kommenteras kan möjligen elevernas sätt att tänka utmanas.

Anna uttrycker också att bloggen visar en bild av skolan för allmänheten och tillägger att folk väljer skola genom att titta på hemsidor och bloggar. Hon säger ” det är ju också ett sätt att visa här är vi, vår skola. Detta gör vi och på detta sätt. Tyvärr är det ju...folk som liksom

väljer skola, dem tittar ju på hemsidor. Det är ju så man tar reda på hur vi jobbar och hur det fungerar. Därför är det ju viktigt, det är ju en bild utåt”. Anna tillägger ytterligare en aspekt av hur bloggen kan användas i skolan. Det kan tolkas som att hon menar att bloggen medfört ett nytt sätt att nå ut till allmänheten. Eftersom att det idag är fritt att välja skola kan det tolkas som att skolorna måste kämpa för att få eleverna att välja just deras skola. Den kultur vi lever i påverkar således hur vi använder nya redskap. Datorn erbjuder inte enbart nya användningsområden utan tar även över gamla.

4.2.3 Lärarnas inställning till bloggen

När det gäller kollegers inställning till införandet av bloggar i verksamheten nämner Ulrika att det har sett väldigt olika ut kollegor emellan. Hon menar att vissa tyckte det var roligt men att det också fanns de som överhuvudtaget inte var intresserade. Ulrika anser att det handlar om eget intresse och inställningen till IT-världen. Magnus påpekar att det var många kollegor som tyckte att det var jobbigt att blogga från allra första början. Det fanns bland annat en oro för att behöva ta hand om alla kommentarer som kommer in. Han säger ”det var storm i ett vattenglas, många tyckte att det var jobbigt men alla har en blogg nu, de flesta är relativt aktiva”. Kommunens IT-samordnare Joachim uttrycker också att han upplever att lärarna inte varit positivt inställda till bloggen från början men när de väl börjat blogga har deras attityd förändrats. Han poängterar dock att han tror att det fortfarande finns de lärare som ser det lite som ett tvång och menar att alla kanske inte tycker att det är roligt att arbeta med en blogg. Det kan uppfattas som att flera lärares inställning till bloggen till en början varit negativ, detta styrks även av Joachim som har varit med vid införandet av bloggarna i skolan. Lärarnas negativa inställning till bloggen kan ha att göra med att läraryrket redan innefattar många arbetsmoment som tar tid. Ointresse, otillräckliga IT-kunskaper samt rädsla för den nya tekniken kan också vara aspekter som spelar in. Vi anser att det kan vara svårt för vissa lärare att bryta gamla och inarbetade kulturella mönster och anpassa sig till de förändringarna som sker i samhället och skolan.

Samtliga lärare uttrycker dock att de idag är positivt inställda till att använda sig av bloggen i skolverksamheten. De menar att bloggen kan användas i alla ämnen. Anna säger ”möjligheterna är ju enorma man kan ju använda den på många många sätt”. Karin uttrycker att ”det är ett fantastiskt redskap”. Av detta går det att utläsa att lärares inställning har förändrats till det positiva allteftersom de har arbetat med bloggen som verktyg. De lärare som

deltagit i studien är positiva till bloggen och det kan bero på att de har fått erfara vilka möjligheter verktyget kan erbjuda.

4.2.4 Elevdelaktighet

Studien av bloggarna visar att elevernas delaktighet är ytterst liten. Ingen av lärarna uttrycker att de använder klassbloggen i syfte att göra eleverna delaktiga. I resultatet av intervjuerna går det även att utläsa att lärarna inte specifikt lyfter att bloggen används för elevernas lärande. Magnus berättar att det bloggformat som kommunen använder i nuläget är ett slutet system. Han framhåller att eleverna inte är auktoriserade att publicera arbeten på bloggen utan att det är läraren som gör det. Läraren är också den som avgör vad som ska publiceras. Det kan uppfattas som att bloggen i detta fall är en begränsad artefakt. Det slutna systemet kan vara en av anledningarna till att lärarna inte gör eleverna särskilt delaktiga eftersom det hindrar eleverna från att själva publicera arbeten på bloggen. Bristen på tid kan också vara en aspekt som försvårar elevernas delaktighet. Karin säger ” Jag tror det handlar om det här berömda tid. Att det är lättare för en lärare att ta de där fem-tio-femton minuterna när man kanske har barnen på idrottslektion, att sätta sig och blogga än att sätta barnen på att blogga, för det tar mer tid”. Det kan tolkas som att det krävs tid för läraren att lära eleverna hur de ska använda bloggen och att det därmed är svårt att göra eleverna delaktiga. Anna menar att elevernas delaktighet varierar beroende på ålder eftersom att de kan vara mer aktiva ju äldre de blir. Hon säger att hon kanske kommer att låta eleverna blogga mer när de blir lite äldre, nu går de i årskurs ett. I studien av klassloggarna framkommer det att eleverna i årskurs fem är de som får vara mest delaktiga på bloggen vilket kan bero på att de är äldre och kanske därför kan göra mer på eget initiativ. Förvånansvärt nog visar studien av bloggarna att det enbart är elever i förskoleklass och årskurs ett som skriver egna inlägg. Det behöver dock inte ha att göra med vilken årskurs lärarna arbetar i. Det kan bero på vilken kunskapssyn lärarna har vilket vi anser i sin tur påverkar vilka möjligheter de kan se med verktyget.

Genom studier av de befintliga bloggarna och genom intervjuer framkommer det dock att lärarna i viss mån gör eleverna delaktiga. Ulrika belyser att hon låter eleverna skriva sagor på datorn i ett program som kallas *Storybird*. I programmet kan eleverna göra interaktiva sagor som sedan publiceras på bloggen. Hon berättar även att hon låtit eleverna spela in berättelser med tillhörande bildspel. Magnus påtalar att han och en kollega skapat en boklogg, för elevernas bokrecensioner, som de länkat till i klassbloggen. Eftersom klassbloggen är ett slutet system anser han att det är svårt att göra eleverna delaktiga just där. I bokloggen kan

de däremot vara mer delaktiga och dessutom synas utåt. Publiceringen görs dock fortfarande av läraren. Det uppfattas som att Magnus också har ambitionen att göra eleverna mer delaktiga. Han säger

Jag vet inte när eleverna är redo att själva publicera, det skulle dom kanske kunna vara nu? Men sen så ... de vill ju samtidigt att det dom lägger ut [---] ska vara lite kollat, det vill ju jag också för deras skull. Jag har sett exempel på elevbloggar där de lägger ut direkt och se så ser de ju ut som jag vet inte vad (Magnus).

Andra aktiviteter som även nämns av lärarna där eleverna är delaktiga är exempelvis videoklipp, egna inspelningar av ramsor, korta egenproducerade texter samt genom att använda kommentarfunktionen. De flesta av lärarna menar dock att kommentarfunktionen används i mycket liten utsträckning av eleverna vilket även framkommer i studien av bloggarna.

4.2.5 Dokumentation

Fyra av fem lärare anser att skolverksamheten dokumenteras på bloggen. Ulrika är den enda läraren som inte anser att det förekommer någon dokumentation av elevernas utveckling på hennes klassblogg och säger att hon inte heller använder den i det syftet. Studien av Ulrikas blogg visar dock att det sker en form av dokumentation i likhet med de andra lärarnas bloggar. Utifrån detta tolkar vi det som att Ulrika har en annan uppfattning av hur man definierar dokumentation än de övriga lärarna. Anna, Karin och Magnus menar att dokumentationen som förekommer på bloggarna kan visa elevernas utveckling men att den inte är tillräcklig för att användas som underlag för bedömning av elevernas prestationer. Magnus berättar att de i kommunen istället använder en annan lärplattform för bedömning, denna kallas *Unikum*².

Samma lärare påtalar även att det kan vara känsligt att lägga ut personliga uppgifter om eleverna på bloggen eftersom den är offentlig. De understryker att då de inte får använda elevernas namn på klassloggarna blir det svårt att bedöma varje enskild elev. Kommunens IT-samordnare Joachim berättar gällande detta att visionen är att det i framtiden ska finnas länkar på bloggarna till varje elev. Han säger ”Om vi säger att vi vill ha med alla elevernas arbeten också och visa upp dem så kanske alla namnen ska stå där ute till höger så kan du klicka på ”Joachims namn” och då kommer man till ”Joachims blogg” eller ”Joachims

² Sveriges största e-tjänst för IUP.

arbete”. Han tillägger även att när det gäller frågan om bloggarna ska vara offentliga eller begränsade måste det göras en avvägning, det vill säga om de ska vara öppna för alla eller om det ska finnas någon form av lösenord. Han menar att han brinner för offentligt så mycket som möjligt. Av resultatet går det att utläsa att majoriteten av lärarna i studien inte använder bloggen i syfte att dokumentera elevernas utveckling. Detta tycks ha att göra med att bloggen idag är offentlig och att de inte får använda elevernas namn. Det verkar som om lärarna idag begränsas av bloggformatet vilket kan vara en förklaring till varför de inte använder bloggen i syfte att dokumentera elevernas utveckling. Vi anser att Joachim och hans kollegors beslut kring bloggformatet påverkar hur lärarna kan använda sig av bloggen och i sin tur hur de resonerar kring den.

Endast Karin menar att hon och hennes kollegor tydligt kan se elevernas utveckling på bloggen idag och säger att

Man ser ju en väldigt tydlig utveckling och speciellt i förskoleklassen [---]. Jag tror det är det året i skolans värld som det händer mest och det syns ju jättetydligt på bloggen [---]. Vi fotograferar ju allt, vår kamera är med nästan alltid .[---] vi fotograferar och så ser man ju skillnaden från hur det såg ut i augusti jämfört med nästa gång i maj. Det är en helt annan typ av verksamhet och barnen är på ett helt annat sätt. Då ser man verkligen en utveckling (Karin).

Hon påpekar också att de brukar titta på bilderna på bloggen tillsammans med barnen och reflektera över vad de har gjort i verksamheten. Karin verkar i motsats till de övriga lärarna ha en annan syn på bloggen när det gäller dokumentation av elevernas utveckling. Hon tycks inte se det som ett hinder att elevernas namn inte får nämnas utan menar att hon ändå kan se en utveckling på bloggen hos barnen. Vidare kan det tolkas som att hon ser elevernas utveckling i interaktionen det vill säga i samspelet mellan eleverna.

4.2.6 Hinder med bloggen i verksamheten

Fyra av fem lärare menar att det kan vara ett hinder att elever inte får vara med på vare sig bilder eller i videoklipp på bloggen som beror på att föräldrarna inte har gett sin tillåtelse att låta deras barn vara med på internet. Detta verkar vara ett vanligt förekommande hinder för lärarna som kan bota i en rädsla hos föräldrarna eftersom de själva inte har makten över vad som ska publiceras på bloggen samt att bilderna kan komma i orätta händer. Vid dokumentation med digitala bilder måste läraren tänka på att exkludera dessa elever vilket i

sin tur kan leda till att eleverna känner sig utanför, även om de är medvetna om varför. Även om det är föräldrarnas beslut att bestämma om deras barn ska vara med på bloggen eller inte, är det lärarna som måste exkludera eleven i fråga. Anna säger ”Vi har några elever som inte får vara med och det ställer till det [---] alltså dom vet ju om det men det känns inte riktigt bra när man gör saker hela skolan och sånt”. Lisa säger i likhet med Anna ” Det är ett barn som inte får vara med på bild ju, så de ju...lite synd och så ju”. Flera lärare menar att det händer att elever som inte får vara med på bild råkar komma med och att bilderna då blir oanvändbara om de inte på något sätt tar bort eleven i fråga. Lärarna menar att detta skapar extraarbete med bloggen. Anna säger ”Så måste man plocka bort och det har hänt många gånger man har lagt in och sen när man tittar på det...nej! Där är han ändå! Så får man liksom göra om”. Lisa säger ” Behöver man ta en gruppbild så oj! Där råkade hon synas där borta”. Karin tar även upp ett exempel på en diskussion som uppstått då en förälder varit negativt inställd till bloggen. Föräldern i fråga ville inte att hennes barn skulle vara med på internet och ifrågasatte bloggen som verktyg i verksamheten. Karin fick då försöka förklara varför de använder bloggen. Detta kan tolkas som att bloggen kan förorsaka konfrontationer mellan lärare och föräldrar. Konfrontationerna i sig kan bero på kulturella skillnader vilket kan betyda att föräldrarna har en annan relation till internet än lärarna.

Flertalet av lärarna i studien lyfter att bristen på tid är ett hinder vid användandet av bloggar. Bristen på tid verkar vara ett vanligt förekommande problem för lärare i allmänhet. Bloggen medför ytterligare ett arbetsmoment som läraren måste hinna med under sitt redan pressade tidsschema. Lisa poängterar att hon får lägga ner oerhört mycket tid på bloggen. ”Min arbetstid räcker ju inte till, till det ju. Utan det är som jag gör på söndagarna och då har vi inte arbetstid”. Hon säger att hon inte är världens snabbaste på datorn, det tar nämligen som hon säger ”tid tid tid” och att det kanske tar längre tid för henne än andra. Det upplevs som att Lisa är den läraren i studien som behöver lägga mest tid på arbetet med bloggen och är den som inte har för vana att använda sig av datorn. Även Karin lyfter tidsaspekten och menar att det kan vara ett problem men att hon ändå väljer att se möjligheterna. Hon säger att bloggen får uppdateras när hon hinner. Får hon exempelvis några minuter över innan lunch tar hon tillfället i akt och uppdaterar bloggen. Karin menar att det inte gör något om inte bloggen uppdateras kontinuerligt så länge den uppdateras med inte alltför långa mellanrum. Hon tillägger även att hon tror att eleverna skulle kunna vara mer aktiva på bloggen om de bara fick tiden till det. Ulrika säger att det tar tid innan man kommer in i nya saker, hon menar att det krävs kunskap om hur man använder bloggen. Hon tillägger däremot att när man väl har

den kunskapen är inte bloggen speciellt tidskrävande. Magnus är den ända som bestämt framhåller att tiden inte är något hinder. Han framhåller däremot att det är ett hinder att bloggformatet är ett slutet system eftersom eleverna själva inte kan publicera inlägg på bloggen. Han menar att elevernas arbete måste gå genom honom och att det på så vis blir det mer tidskrävande. Om det inte hade varit ett slutet system kanske eleverna hade kunnat publicera inlägg själva på bloggen och på så sätt blivit mer delaktiga. Detta i sin tur skulle möjligen innebära att lärare skulle kunna lägga mindre tid på bloggen allteftersom eleverna tar över delar av arbetet. Det verkar som att majoriteten av lärarna hade önskat att de hade mer tid även om de har vanan och kunskapen. Trots detta upplevs det som att lärarna väljer att se möjligheterna och gör det dem kan utifrån den tid de har.

4.3 Slutsatser

Utifrån resultat- och analysdelen i vår studie har vi kommit fram till nedanstående slutsatser. Dessa slutsatser utgör grunden för vår kommande diskussion.

- Kunskap om IT är viktigt. I en kultur utvecklas ständigt artefakter av olika slag, denna utveckling kräver att lärarna håller sig uppdaterade inom området. Lärarnas IT-kunskaper och inställning till bloggen kan spegla hur de använder sig av bloggen i verksamheten.
- Lärarna använder bloggen främst i syfte att ge föräldrarna en inblick i skolverksamheten och dela information. Bloggen används således framförallt för envägskommunikation.
- Elevdelaktigheten är låg på klassbloggarna. Kan bloggformatet som det ser ut i dag vara anledningen eller kan det bero på lärarnas kunskapssyn?
- Klassens verksamhet dokumenteras på bloggen. Syftet med bloggarna är inte att dokumentera och bedöma enskilda elevers utveckling.
- De finns två hinder som lärarna tar upp i arbetet med bloggen. Det ena är att eleverna inte får vara med på bild för föräldrarna på internet och det andra är bristen på tid som bland annat innebär att det är svårt att göra eleverna delaktiga på bloggen.

5 Diskussion

I detta avsnitt förs ett resonemang kring tidigare forskning och teorier i förhållande till studiens syfte och resultat. Vi har valt att diskutera med utgångspunkt från samma kategorier som resultat- och analysdelen behandlar. Diskussionen grundar sig i de slutsatser som vi gjort i föregående stycke. Innan diskussionen tar sin början har vi valt att ytterligare en gång klargöra syftet med studien.

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur klassbloggar används i skolan och hur lärares resonemang kring dessa ser ut. Vi vill ta reda på hur lärarna i studien beskriver användandet av bloggen i skolan samt undersöka om detta stämmer överens med det vi ser i deras befintliga bloggar.

Forskning visar att det finns många goda skäl att använda IKT i skolan. Studier som gjorts visar att lärare önskar fortbildning inom IT (Teknikdelegationen 2010). I vår studie verkar det som att lärarna anser att det är viktigt att ha ett genuint intresse för och grundläggande kunskaper om IT då det gynnar deras sätt att använda sig av bloggen i undervisningen. Vi menar att om lärarna har goda kunskaper inom IT kan de använda sig av det på ett varierande och givande sätt i undervisningen. Fortbildning av lärare är därför viktigt då det ständigt sker en samhällsutveckling som bland annat innebär en utveckling av redan befintliga artefakter och en tillkomst av nya (Säljö 2000). Detta ställer i sin tur nya krav på lärare. Vi uppfattar det som att det är viktigt att lärare har tillräckliga kunskaper om hur artefakterna kan användas. Om lärare inte har kunskap om IT kan konsekvenserna bli att bloggans möjligheter inte utnyttjas till fullo. Undersökningar visar att redan verksamma lärare kan mer än de som nyss kommit från högskolan (Hylén 2010). Vi kan inte se att detta stämmer överens med vad flertalet av lärarna i vår studie uttrycker. De anser att de, som redan verksamma, har mindre kunskaper om IT än de nyexaminerade lärarna. Samtliga lärare i studien anser dock att de har tillräckliga IT-kunskaper för att använda sig av bloggen i undervisningen.

Lärarna i vår studie använder däremot bloggen främst i syfte att ge föräldrarna en inblick i verksamheten samt delge dem information. Clyde (2005) lyfter flera olika användningsområden för bloggen och framhåller bland annat att bloggen kan användas som en länk mellan hemmet och skolan. O'Donnell (2006) menar att vi borde fundera över vilka nya möjligheter tekniken kan medföra. Ray (2006) och Greczanik (2007) tillägger att bloggen

inte enbart ska ses som ett kommunikationsverktyg utan även som ett pedagogiskt verktyg, de menar följaktligen att bloggen bör användas i undervisningssyfte för att gynna lärande. Vi menar att bloggen i allra högsta grad skulle kunna användas för kommunikation och samspel för att gynna lärande. Citatet på titelsidan av vårt arbete, ”Gå in på bloggen så får du se ditt barn som gör ditten och datten”, är taget från en av intervjuerna med lärarna. Vi anser att detta citat fångar essensen av vår studie. Som lärarna i studien använder bloggen idag uppfattar vi det som att fokus inte ligger på eleverna och deras delaktighet. Största syftet verkar inte vara att bloggen ska gynna elevernas lärande, snarare att visa föräldrarna vad eleverna gör i verksamheten. Tidigare forskning som vi studerat visar att bloggen har ännu fler användningsområden än de som lärarna använder bloggen till (Greczanik 2007; Lee & Allen 2006; Ray 2006; Wang 2008). Vår uppfattning är att lärarna bör ta tillfället i akt att använda sig av bloggen för att skapa tillfälle för kommunikation och samarbete. Vidare drar vi slutsatsen att kunskaperna hos lärarna i studien är tillräckliga för det de använder den till. Vi ställer oss dock frågan om fördjupade kunskaper skulle kunna resultera i att lärarna finner nya användningsområden med bloggen som skulle kunna gynna lärande hos eleverna.

Lärarnas kunskaper och inställning till bloggen kan möjligen påverka och spegla sättet de använder den på. Flera lärare i vår studie uttrycker att deras kollegor haft en negativ inställning till bloggen i början men att denna förändrats då de fick prova på att använda verktyget samt fördjupa sina kunskaper. Vi ställer oss frågan om lärarna hade använt bloggen lika frekvent som de gör idag om deras attityd inte förändrats till det positiva.

Hylén (2010) menar att huvudsyftet med att införa IT i skolan har varit att göra eleverna mer aktiva i sitt lärande. Enligt det sociokulturella perspektivet sker lärande och utveckling genom deltagande i sociala praktiker (Säljö 2000). På klassbloggarna i vår studie är däremot elevdelaktigheten låg. Wang (2008) belyser vikten av att använda bloggen som ett pedagogiskt verktyg i syfte att gynna lärande. Han poängterar dock att användandet av bloggen inte automatiskt ökar elevers lärande men att bloggen är ett bra verktyg som främjar samarbete och kommunikation. Clyde (2005) tillägger till detta resonemang att det är viktigt att eleverna integreras i undervisningen och att de själva får möjlighet att vara aktiva på bloggen. Han menar att det är först då deras lärande främjas. Lärarna i vår studie upplevs inte vara främmande för att låta eleverna vara delaktiga på bloggen även om det inte förekommer i speciellt stor utsträckning. En förklaring till detta kan vara att bloggen är ett slutet system. Vi

menar att om det inte hade varit fallet hade eleverna kunnat vara mer delaktiga. Elevernas delaktighet är en förutsättning för samarbete som i sin tur gynnar lärande (Säljö 2000).

Det framgår av vår studie att det är klassens verksamhet och inte elevernas utveckling som i huvudsak dokumenteras på bloggen. Lee och Allen (2006) menar att bloggen kan fungera som ett bedömningsunderlag för lärare men eftersom kommunen bestämt att elevernas namn inte ska nämnas kan det i lärarnas fall bli svårt att följa varje enskild elevs utveckling på bloggen. Om lärarna hade fått lov att använda elevernas namn och om bloggen hade varit skyddad av ett lösenord hade lärarna däremot kanske valt att använda bloggen mer för dokumentation av enskilda elever. Vi menar att lärarna då även hade kunnat använda den som ett komplement till den andra lärplattformen som de i nuläget använder för bedömning. En lärare skiljer sig från de övriga lärarna då hon framhåller att hon kan se en tydlig utveckling av eleverna på bloggen. Orsakerna till detta kan diskuteras. Förslagsvis kan det bero på att läraren i fråga arbetar med barn i förskoleklass där bedömning inte sker på samma sätt som det gör då det är frågan om äldre elever. Det skulle också kunna bero på att hon även ser utvecklingen i gruppen och inte enbart hos varje enskild individ vilket vi menar kan grunda sig i en sociokulturell grundsyn.

Åkerlund (2008) framhåller att ett system införts i skolan som innebär att föräldrarna får besluta om barnens namn och bild får publiceras på skolans webbplats. Ett av hindren i arbetet med bloggen, som framkommit i vår studie, är att eleverna varken får vara med på bild eller namnges på internet för sina föräldrar. Detta kan bland annat ha att göra med att det finns sexuella förbrytare på nätet (Dunkels 2009). Det kan vara så att föräldrarnas rädsla grundar sig i hur bilderna kan komma att användas om de hamnar i orätta händer. Säkerheten på internet är något som forskningen tar upp som en viktig aspekt som man måste ta hänsyn till (Ray 2006). Lärarna i vår studie ser det som ett problem att vissa elever inte får vara med på bild, eftersom de då måste vara uppmärksamma på att de eleverna inte kommer med när de fotograferar. Det största hindret med att eleverna inte får vara med anser vi dock vara att det inte går att dokumentera enskilda elevers utveckling på bloggen om inte föräldrarna ger sitt medgivande. Möjligtvis kan detta också vara anledningen till att lärarna väljer att inte dokumentera enskilda elevers utveckling på bloggen, även om de själva inte uttrycker det. Ett annat hinder som framkommit i vår studie är bristen på tid. Flertalet av lärarna anser att det skulle vilja ha mer tid till arbetet med bloggen. Åkerlund (2008) menar att arbete med

publicering bidrar till att läraren får ännu fler arbetsuppgifter som kan vara svåra att hinna med. Vi uppfattar det inte som att lärarna i vår studie anser att det är arbetet med bloggen som tar tid utan att det är läraryrket i sig som redan innefattar många arbetsmoment. Vi hävdar att om lärarna hade haft mer tid så hade de kunnat göra ett mer omfattande arbete med bloggen, de hade då även kunnat involvera eleverna mer.

Wang (2008) och Clyde (2005) menar att bloggen gör det möjligt för eleverna att få respons av både klasskamrater och lärare. I likhet med detta menar Malmberg (2006) att nätbaserad kommunikation gör det möjligt att vidareutveckla uttalanden som gjorts på bloggen. Vidare tolkar vi detta som att kommentarfunktionen på bloggen är ett verktyg som borde användas då det gynnar kommunikation mellan individer. I vår studie framkommer det att kommentarfunktionen används ytterst sällan på bloggarna vilket är synd med tanke på att flera forskare visar på bloggans kommunikativa potential. Om vi tittar på det utifrån ett sociokulturellt perspektiv på lärande menar vi att elevernas utbyte av tankar och erfarenheter uteblir om inte kommentarfunktionen i bloggverktyget används.

I vår studie lyfter en av lärarna ytterligare ett användningsområde för bloggen. Hon menar att bloggen kan göra reklam för skolan då den visar en bild av verksamheten. Åkerlund (2008) menar i likhet med detta att skolor idag måste finna nya vägar att rekrytera elever och anser att bloggen är ett sätt för skolan att synas utåt och marknadsföra sig.

5.1 Avslutande reflektioner

Innan vi genomförde vår studie hade vi en uppfattning av att lärarnas intentioner framförallt skulle vara att använda bloggen i syfte att gynna eleverna och deras lärande. Vår inställning var även att bloggen skulle kunna fungera som ett redskap för att dokumentera elevers utveckling. Vår studie visar andra resultat än de vi förutspått och det är intresseväckande att lärarna i studien lyft andra användningsområden än de vi förväntat oss. Vi hade dock gärna önskat se hur arbetet sett ut om eleverna varit mer delaktiga och fått möjlighet att samarbeta mer samt hur bloggen kan användas för dokumentation av enskilda elevers utveckling.

5.2 Förslag på vidare forskning

Det hade varit intressant att göra en bredare undersökning om hur klassbloggar används i andra delar av Sverige samt hur de lärarna resonerar kring sitt användande av dessa. Man hade då kunnat studera de lärare som framförallt använder bloggen i syfte att gynna elevers lärande. Särskilt vore det då av intresse att undersöka hur bloggen kan användas för

kommunikation och samspel mellan elever och lärare. Ett annat förslag som vore spännande att undersöka är hur elevbloggar eventuellt kan gynna elevers lärande.

6 Sammanfattning

Studien *”Gå in på bloggen så får du se ditt barn som gör ditten och datten”* – en studie av *bloggen som pedagogiskt verktyg* behandlar bloggen i skolverksamheten. Syftet med studien är att undersöka hur lärare resonerar kring användandet av klassbloggar samt ta reda på om detta stämmer överens med det vi ser i deras befintliga bloggar. En kvalitativ undersökning i form av semistrukturerade intervjuer har genomförts med fem lärare samt kommunens IT-samordnare. Studien utfördes i Ystad kommun eftersom vi, i vår förundersökning, fann att lärarna i kommunen arbetade aktivt med klassbloggar. Vi kompletterade intervjuerna genom att studera klassloggarna och sammanställa en bloggöversikt. Bloggöversikten gav oss möjlighet att jämföra det vi sett i bloggarna med det som lärarna uttryckt i intervjuerna.

Tidigare forskning som lyfts i denna studie visar att bloggen har många användningsområden. Wang (2008) och Hylén (2010) anser att bloggen är ett fördelaktigt pedagogiskt redskap. Resultatet av vår studie visar att lärarna främst använder bloggen för att ge vårdnadshavarna en inblick i verksamheten samt för att delge dem allmän information. På bloggarna dokumenteras elevernas vardag i form av bland annat digitala bilder och videoklipp. Information som läggs ut på bloggarna kan exempelvis vara veckobrev, kallelse till utvecklingssamtal samt inbjudan till olika skolevent. Elevdelaktigheten är låg på klassloggarna och det framgår att syftet med bloggarna inte är att dokumentera och bedöma enskilda elevers utveckling. Wang (2008) belyser däremot att det är viktigt att eleverna integreras i undervisningen och att de själva får möjlighet att vara aktiva på bloggen eftersom det är först då deras lärande främjas. Vi menar att det låga elevdeltagandet kan bero på att bloggformatet som lärarna i vår studie arbetar med är ett slutet system som inte tillåter att eleverna själva publicerar inlägg på bloggen. Det skulle även kunna ha att göra med elevernas låga ålder. Studiens resultat visar även att lärarnas IT-kunskaper och inställning till bloggen speglar hur de använder sig av bloggen i verksamheten. Slutligen framkommer det att lärarna i studien inte ser många nackdelar med klassloggarna i sig. De belyser två hinder i arbetet med bloggen. Det ena är att föräldrarna inte tillåter sina barn att medverka på bild på internet vilket i sin tur försvårar lärarnas arbete då de dokumenterar verksamheten med digitalkamera. Det andra hindret är bristen på tid som kan bero på att lärarna redan har tillräckligt med arbetsuppgifter i sitt yrke. Bloggen blir då ytterligare en faktor som skall hinnas med.

Referenser

Björklund, M. & Paulsson, U. (2003). *Seminarieboken – att skriva, presentera och opponera*. Lund: Studentlitteratur.

Blog Herald. (2005) Hämtad 2010-11-11, från <http://www.blogherald.com/2005/05/25/world-wide-blog-count-for-may-now-over-60-million-blogs/>

Brady, M (2005). Blogging, personal participation in public knowledge-building on the web. *Chimera working paper*, Issue No. 02, 1-16.

Clyde, L. A. (2005). Educational blogging. *Teacher Librarian*, 32(3), 43-45.

Cormode, G. & Krishnamurthy, B. (2008) *Key differences between Web 1.0 and Web 2.0*. Hämtad 2010-11-06, från <http://www.uic.edu/htbin/cgiwrap/bin/ojs/index.php/fm/article/view/2125/1972>

Del ur Lgr 11: Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet: kapitel 1 och 2. Hämtad 2010-12-15, från http://www.skolverket.se/content/1/c6/02/21/84/Lgr11_kap1_2.pdf

Denscombe, M. (2000). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur.

Dunkels, E. (2009). *Vad gör unga på nätet?* (1. uppl.) Malmö: Gleerup.

Dysthe, O. (1996). *Det flerstämmiga klassrummet: att skriva och samtala för att lära*. Lund: Studentlitteratur.

Ellmin, B. & Ellmin, R. (2005). *Portfolio: att stödja lärandet i en skola för alla*. (1. uppl.) Solna: Ekelund.

Europeiska unionen (2006). *Europeiska unionens officiella tidning*. L. Luxemburg: Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer.

Findahl, O. (2009a). *Internet 15 år: visionerna möter vardagsverkligheten - om hur svenskarna blev Internetanvändare*. Stockholm: Stiftelsen för Internetinfrastruktur (. SE).

Findahl, O. (2009b). *Unga svenskar och Internet 2009*. Stockholm: Stiftelsen för Internetinfrastruktur (. SE).

Findahl, O. (2010). *Svenskarna och Internet 2010*. Stockholm: Stiftelsen för Internetinfrastruktur (. SE).

Folkesson, A. (2004). *Datorn i det dialogiska klassrummet: en fallstudie av läs- och skrivprocessen år 1-3*. Lund: Studentlitteratur.

Framtidens lärande, i dagens skola? – internationell forskningsöversikt kring IKT och skola. Rapport 2010:1 Stockholm: Teknikdelegationen

Greczanik, L. (2007). *Bloggen möter undervisningen: konkreta metodiska tips.* (1. uppl.) Stockholm: Natur och kultur.

Hylén, J. (2010). *Digitaliseringen av skolan.* (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Kvale, S. (1997). *Den kvalitativa forskningsintervjun.* Lund: Studentlitteratur.

Lee, J & Allen, K. (2006). Edublogs as an online assessment tool. *Current Developments in Technology-Assisted Education.* 391-395.

Malmberg, C. (2006). *Kunskapsbygge på nätet: en studie av studenter i dialog.* Diss. Lund : Univ., 2006. Malmö.

Medierådet (2010) *Unga och medier 2010 – fakta om barns och ungas användning och upplevelser av medier.* Stockholm: Kulturdepartementet.

Myndigheten för skolutveckling (2007) *Internationell forskningsöversikt kring IT i skolan.*

O'Donnell, M. (2006) Blogging as Pedagogic Practice: Artefact and Ecology. *Asia Pacific Media Educator*, Issue No.17.

O'Reilly, T. (2005) *What Is Web 2.0 (www).* Hämtad 2010-11-06, från <http://oreilly.com/web2/archive/what-is-web-20.html>.

Ray, J. (2006). The Educational Use of Blogs (aka Edublogs). *Kappa Delta Pi Reco* 42(4), 175-177.

Skolverket (2010a). *Nyhetsbrev november.* Stockholm: Skolverket.

Skolverket (2010b) *Spetsa skolans IT-kompetens.* Stockholm: Skolverket.

Svenska akademien (2006). *Svenska akademiens ordlista över svenska språket.* (13. uppl.) Stockholm: Svenska akademien.

Sverige. Utbildningsdepartementet (1994). *Läroplaner för det obligatoriska skolväsendet och de frivilliga skolformerna: Lpo 94 : Lpf 94.* Stockholm: Utbildningsdep.

Sverige. Utbildningsdepartementet (2008). Regeringsbeslut. Uppdrag till statens Skolverk att främja användningen av informations- och kommunikationsteknik. Stockholm: Utbildningsdep.

Säljö, R. (2000). *Lärande i praktiken: ett sociokulturellt perspektiv.* Stockholm: Prisma.

Tan Yuh, H, Ow Eu Gene, J & Ho Pau Yuen, J.M. (2005) *Weblogs in Education.* Hämtad 2010-12-06, från <http://www.edublog.net/files/papers/weblogs%20in%20education.pdf>

Unikum. Hämtad 2010-12-15, från
<http://www.unikum.net/tools/>

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning [Elektronisk resurs]*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Wang, H. (2008). Exploring Educational Use of Blogs in U.S. Education. *US-China Education Review*, 5(10), 34-38.

Ward, J. M. (2004). Blog assisted language learning (BALL): Push button publishing for the pupils [Electronic version]. *TEFL Web Journal* 3(1).

Åkerlund, D. (2008). *Publicistiska arbetssätt i skolan: webbtidningar, wiki, bloggar, webbteve och poddradio*. Lund: Studentlitteratur.

Bilaga 1

Intervjufrågor till IT- samordnaren Joachim Thornström

Vad innebär din roll som IT-samordnare i Ystad kommun?

Kan du berätta om några projekt som du drivit?

Finns det någon kommunal strategi för IT/IKT i skolan?

Idag finns det över 200 klassbloggar i Ystad kommun, vad har din roll varit i detta?

Vilka intentioner har du haft då du infört bloggande i skolan?

Vilka fördelar respektive nackdelar finns det med att använda en blogg som pedagogiskt verktyg i skolan?

Har Ystad kommun arbetat för att fortbilda pedagoger inom IT? I så fall på vilket sätt? Innefattar detta även utbildning och implementering av bloggar? Har det funnits några hinder när det gäller de tekniska aspekterna?

Finns det några juridiska åtaganden som ni har varit tvungna att ta ställning till? När det gäller till exempel publicering på bloggen och tillstånd från föräldrarna att lägga ut bilder på barnen.

Vilka eventuella hinder upplever du att pedagogerna har stött på vid uppstarten av bloggar i verksamheten?

Hur upplever du att pedagogernas inställning till bloggarna har sett ut?

Vad ser du för utvecklingspotential med bloggar i verksamheten? Tror du att bloggen kommer att utvecklas? I så fall hur? Tror du att det kommer att vara ett vanligt förekommande redskap i grundskolan?

Bilaga 2

Intervjufrågor till pedagogerna

Anser du att dina IT- kunskaper är tillräckliga för att kunna använda dig av dem i undervisningen?

Har du fått någon form av fortbildning när det gäller användandet av bloggar?

Hur länge har du arbetat med bloggen?

Hur kan bloggen ses som ett pedagogiskt verktyg?

Kan du ge några exempel på hur du använder dig av bloggen i skolan?

Inom vilka ämnen brukar du använda dig av bloggen?

Använder du bloggen för att dokumentera elevers utveckling? I så fall hur?

Är eleverna delaktiga i bloggen? På vilket sätt? Varför inte?

Vilka möjligheter respektive hinder ser du med att arbeta med en blogg?

Vad har ni gett ut för information till föräldrarna om klassloggarna?

Har ni fått några synpunkter på eller protester mot införandet av klassloggarna?

Hur upplever du att föräldrarnas inställning till bloggarna har sett ut?

Anser du att bloggar kommer bli ett vanligt förekommande verktyg i skolan i framtiden? På vilket sätt? Varför?

Bilaga 3

Bloggöversikt

FRÅGOR	EKELUND SKOLAN F-KLASS	KLÄNGSTA SKOLAN F-KLASS	HAVSTORPS SKOLAN ÅK 1	BRUNNSKOLAN ÅK 2	BRUNNSKOLAN ÅK 5
Dokumenteras elevernas skoldag?	JA	JA	JA	JA	JA
Publiceras elevernas individuella arbeten?	JA	NEJ	NEJ	NEJ	JA
Lägger pedagogen ut sin veckoplanering på bloggen?	JA	JA	NEJ	JA	JA
Lägger pedagogen in information till vårdnadshavarna på bloggen?	JA	JA	NEJ	JA	JA
Uppdateras bloggen kontinuerligt?	JA	JA	JA	JA	JA
Förekommer digitala bilder?	JA	JA	JA	JA	JA
Förekommer videoklipp?	JA	JA	NEJ	JA	JA
Förekommer bildspel?	NEJ	JA	JA	JA	NEJ
Förekommer länkar?	JA	JA	NEJ	JA	JA
Används kommentarfunktionen?	JA	JA	NEJ	JA	JA
Skriver eleverna inlägg på bloggen?	JA	NEJ	JA	NEJ	NEJ